

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Приходи од доприноса у ПИО фонду у првом кварталу већи за осам одсто, дотације из буџета мање за две милијарде, стопа незапослености смањена за око четири одсто

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

ВИШЕ ЗАПОСЛЕНИХ, ВЕЋА УПЛАТА ДОПРИНОСА

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Весна Анастасијевић

РЕДАКЦИЈА:
Париска бр. 9,
11000 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2030-745
факс: 2638-201

**ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ЗА ВОЈВОДИНУ:**
Мирослав Мектеровић
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2030-745

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Дан планете Земље

Међународни дан планете Земље, 22. април, обележен је и ове године широм света различитим манифестацијама у циљу скретања пажње грађанима на значај очувања природе и спречавања негативних последица по животну средину. Циљ обележавања тог датума јесте упозорење на опасности које прете животу на Земљи, екосистемима и урбаним зонама, услед развоја индустрије, повећане потрошње енергије, глобалног загревања и климатских промена.

Дан планете Земље установљен је 1970. године у САД, након еколошке акције, а обележава се широм света од 1992. када је на Конференцији Уједињених нација о животној средини у Рио де Жанеиру установљен дугорочни Програм за промоцију одрживог развоја.

Обележавање Дана планете Земље подразумева да сваки појединац личним примером, неком својом акцијом или конкретним делом доприне-

се очувању наше планете, попут чишћења смећлишта, садње дрвећа, вожње бицикла уместо аутомобила, укратко, подразумева заједнички труд да земљу учинимо лепшом и бољом и такву је оставимо будућим поколењима.

Овај значајан датум обележава се да би светска популација постала свесна сопствене одговорности према планети на којој живи и тако смањила негативан утицај на животну средину. Широм све-

та организују се бројне акције и манифестације које за циљ имају подизање нивоа еколошке свести, едуковање и мотивисање грађана да се активно укључе у борбу за очување планете Земље.

Стручњаци упозоравају да је поред индустријског и технолошког развоја, човек својим деловањем довео до драматичног загађења животне средине.

Биолози упозоравају да је велики број биљних и животињских врста широм света пред изумирањем, што озбиљно доводи до нарушавања читавог екосистема и биолошке разноврсности.

Као кључне узроке изумирања врста, биолози наводе уништавање станишта људском активношћу, затим неконтролисану експлоатацију свих извора воде на Земљи и њеног биљног и животињског света, као и загађење животне средине.

Дан планете је низом акција и манифестација обележен и у Србији. Министарство пољопривреде и заштите животне средине позвало је све грађане да тога дана личним примером у свом окружењу допринесу подизању свести и едукацији о проблемима заштите животне средине.

У Београду је одржана трибина „Како се суочити са последицама климатских промена“ на којој је било речи о глобалном загревању, утицају климе на живот, енергетику, економију, урбанизацију и пољопривреду.

У престоници је одржан и Међународни научни скуп „Животна средина и адаптација привреде на климатске промене“ који је намењен стручњацима из домена заштите животне средине. Дан планете је у Београду обележен и акцијом „Очистимо Звездарску шуму“ у којој су учествовали основци виших разреда школа општине Звездара и студенти Географског факултета.

Амбасада САД у Београду је Дан планете Земље обележила акцијом чишћења јавног простора да би на тај начин скренула пажњу јавности, а посебно младих, на заштиту животне средине. **В. А.**

СРЕЋНИ ПРВОМАЈСКИ ПРАЗНИЦИ

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА НОВИНАРЕ ПОВОДОМ ГОДИНУ ДАНА РАДА МИНИСТАРСТВА ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Више запослених, већа уплата доприноса

После годину дана рада Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања о успешности у обављању најважнијих задатака најбоље говоре бројеви, нагласио је на конференцији за новинаре одржаној 21. априла у Влади Србије министар Александар Вулин.

– Оно што одмах на почетку морам да нагласим јесте то да је повећан број запослених о чему сведоче подаци о броју пријављених на осигурање – на дан 20. априла ове године на осигурање је било пријављено 2.062.856 запослених, док је њихов број у марту 2014. био 2.003.498, а у марту 2013. године 2.018.676, што очигледно говори о око 60.000 запослених више него пре годину дана. Укупно пријављених на осигурање (запослени, самосталне делатности и пољопривредници) 20. априла ове године је 2.529.271

Приходи од доприноса у ПИО фонду у првом кварталу већи за осам одсто, дотације из буџета мање за две милијарде, стопа незапослености смањена за око четири одсто

осигураник – истакао је министар Вулин.

Оно што је такође веома значајно и са чиме јавност треба да буде упозната јесте и податак о уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

– Приходи Фонда ПИО од доприноса у првом кварталу ове године већи су за осам одсто у односу на исти период 2014. године (приход од доприноса у јануару 2015. већи за 11,4 одсто од прихода у јануару 2014, у фебруару 2015. већи за 4,7 одсто, а у марту 2015. већи за 8,6 одсто). Чињеница коју многи

помињу – да је стопа доприноса прошле године увећана за два одсто, стоји, али се мора узети у обзир и податак да су плате у јавном сектору смањене 10 одсто. Сви знамо да ове установе најредовније измирују обавезе по питању плаћања доприноса, па и поред мањих плата и уплата доприноса одатле, стоји да је уплата у Фонд ПИО повећана за осам одсто. Истовремено, захваљујући повећању наплате доприноса, дотације Фонду ПИО из буџета су у првом кварталу ове године мање за око две милијарде динара, односно

за 4,6 одсто у односу на исти период прошле године, што је такође податак који сам за себе говори о повећању броја запослених – јасан је био министар Вулин обраћајући се новинарима на конференцији поводом године рада Министарства.

У овом једногодишњем периоду дошло је до смањења стопе незапослености за око четири одсто. Сада она износи 16,8 процената, што је за 0,8 одсто мање незапослених него у претходном кварталу, а чак четири процента мање него у марту прошле године када је ова стопа, према подацима Републичког завода за статистику, износила 20,8 одсто.

– За мере активне политике запошљавања прошле године је издвојено 600 милиона динара, а за запошљавање особа са инвалидитетом 519 милиона динара. У ове мере укључено је 108.000 лица, међу којима 6.567

са инвалидитетом. За 2015. годину у ове сврхе је издвојено 2,8 милијарди динара. Из буџетског Фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом издвојено је 500 милиона динара. У мере активне

сада имају плаћене доприносе, могу да добију кредит од банке – нагласио је министар.

Драгана Калиновић, директор ПИО фонда, на питање новинара колико би укидање привремених решења, тако што се последња година не би

по хиљада захтева за пензију осигураника који су на решење чекали дуже од два месеца. У фебруару ове године отворен је и Контакт центар преко кога грађани могу телефоном да се информишу о свему што их занима у вези са правима из пен-

мењати, нити ће доћи до укидања плаћеног регреса, тоглог obroка, превоза. Када је реч о социјалној заштити, министар је истакао да је посебно задовољан чињеницом и да великим успехом сматра то што су сва социјална давања сачувана и нису умањена, а при том је остварена и уштеда од 1,8 милијарди динара, и то на свим издацима за дневнице и слично, а да ни једно право никоме није одузето.

Министар Александар Вулин је најавио нове измене Закона о ПИО, а на питање да ли ће тим новинама бити обухваћено и укидања пенала за превремено пензионисање, објаснио је да је формирана радна група која се бави овим питањем.

– Разматра се и питање укидања привремених решења како би убудуће сва пензијска решења била коначна. Али, за сада још нема никаквих коначних одлука. И на томе ради радна група, па када буде донет нацрт јавност ће са тим бити упозната и тек онда ће се видети како и шта даље – образложио је министар Вулин на прес конференцији у Влади Србије поводом године дана рада Мини-

политике запошљавања ове године ће бити укључено 130.540 особа, од којих је 7.270 лица са инвалидитетом – истакао је министар Вулин.

Рад инспекцијских органа у протеклој години био је такође на завидном нивоу. Инспектори Инспектората за рад, којих је укупно 238, контролишу 332.000 предузећа и за годину дана извршили су 54.895 контрола (што је за 13 одсто више у односу на период април 2013 – април 2014, а за 16 одсто више него у периоду април 2012 – април 2013. године).

– Први пут је у Инспекторату уведен сменски рад тако да се контролише у свако доба дана и ноћи. На узорку од 354 послодавца утврђено је да је након инспекцијске контроле запослено 14.464 радника. Све ово сведочи о борби против сиве економије, а најбољи доказ је 1.400 пријављених радника у коцкарницама и 800 оних који раде у пекарама а који су сада у легалном радном односу. Ти љу-

зимала у обзир за обрачун пензије, допринело већој ефикасности рада (која сада износи 91 одсто) одговорила је да сматра да би евентуалном оваквом изменом Закона о ПИО, Фонд у законском року од два месеца решавао између 96 и 97 одсто поднетих захтева будућих пензионера. За преосталих дватри одсто увек се мора оставити простора због неких ситуација на које једноставно не може да се утиче: непотпуна документација осигураника, ино-пензије где се чека потврда стажа из иностранства, на пример. Треба овде подсетити и да је бољом организацијом посла у Фонду у новембру и децембру прошле године решено шест и

зијског и инвалидског осигурања. На тај начин уз већ постојеће електронско пословање Фонда, у један систем су увезани сви видови комуникације са грађанима.

Према речима министра, Закон о раду, о чему су медији писали протеклих дана, неће се

старства за рад, запошљавање, борацка и социјална питања, које брине о 3,3 милиона људи. Прес конференцији присуствовали су и челници институција чији је рад у надлежности овог Министарства а у којима ради око 15.000 људи.

Весна Анастасијевић

НАДЗОРНЕ ПРОВЕРЕ СПРОВОЂЕЊА ИСО СТАНДАРДА

Позитивне оцене за Фонд ПИО

У Фонду ПИО је у априлу 2014. године успешно спроведена сертификациона оцена о примени ИСО стандарда. Проверу је обавило сертификационо тело – СГС д.о.о. са седиштем у Цириху, након чега је Фонд добио сертификате за стандарде система управљања квалитетом ИСО 9001:2008 и система управљања безбедношћу информација ИСО 27001:2005, који важе до јуна 2017. године, под условом да надзорне провере буду задовољавајуће.

Према плану провере за ову годину, редовна надзорна провера система квалитета ИСО 9001:2008 у Фонду је обављена 6. и 7. априла, у оквиру Дирекције Фонда, као и у филијалама Прокупље, Ниш, Вршац и Краљево. Према извештају сертификационог тела достављеном након извршене провере, нису пронађене неусаглашености система квалитета, већ су само дате опсервације и предложене могућности за побољшање, а оцењивачи су посебно похвалили рад недавно оформљеног Контакт центра.

Када је реч о систему безбедности информација, надзорна провера према захтевима новог издања стандарда 27001 из 2013. годи-

не обављена је од 6. до 9. априла у Дирекцији Фонда, Служби 1 Филијале за град Београд, као и у филијалама у Новом Саду, Туприји и Зрењанину. У овом случају, како стоји у извештају достављеном на завршном састанку, идентификоване су две мале неусаглашености, постављено пет примедби и дате пре-

пажње проверивача у Вршцу била је област пружања услуга, затим остваривање старосне, инвалидске и породичне пензије. У Филијали Нови Сад проверен је систем информационе безбедности: колико добро се чувају информације које су важне за Фонд, да ли се добро управља њима и како се контролишу.

Проверавана је и техничка и физичка безбедност у деловима пословне зграде (која је у целости власништво РФЗО) на локацијама где се обављају послови из надлежности РФ ПИО.

Вођа Оперативног тима Пројекта имплементације и едукације запослених за примену ИСО стандарда, Марија Балтић, веома је задовољна обављеним проверама и добијеним оценама.

– У име Оперативног тима, желела бих да захвалим запосленима што су својим трудом, залагањем и оперативношћу допринели да се ова надзорна оцена система квалитета и безбедности ин-

формација успешно реализује и верујем да ћемо сви заједно наставити овако успешно да радимо и у будућности – поручила је Марија Балтић.

В. К. – М. М.

Провера система квалитета обављена и у Вршцу: Саво Бељин, Зора Канкараш, Драгомир Ђорђевић, Јасница Нишевић и Миливој Николин

поруке за унапређење система безбедности информација у наредном периоду.

Надзорна провера СГС-а обављена је и у Филијали Вршац, за спровођење ИСО стандарда 9001, и у Филијали Нови Сад. Предмет

УПРАВНИ ОДБОР РФ ПИО

Суфицит – више од четири милијарде динара

На седници Управног одбора РФ ПИО усвојен је Извештај о извршењу Финансијског плана РФ ПИО за 2014. годину, као и предлог одлуке о усвајању Завршног рачуна РФ ПИО за период од 1. јануара до 31. децембра 2014. године.

Како је навео Иван Мимић, директор Сектора за финансијске послове РФ ПИО, укупни приходи и примања који су остварени у прошлој години износе 598,096 милијарди динара, а планирано је 595,230 милијарди, што значи да су остварени укупни приходи и примања већи за 0,48 одсто у односу на планирана средства. Укупни текући расходи и издаци остварени у

2014. години износе 593,512 милијарди, а планирано је 595,230 милијарди, што значи да су извршења 99,71 одсто у односу на финансијски план.

Према усвојеном Завршном рачуну РФ ПИО за период од 1. јануара до 31. децембра 2014. године, укупни приходи и примања од нефинансијске имовине износе 597,900 милијарди, а укупни расходи и издаци за нефинансијску имовину износе 593,458 милијарди, из чега, како је навео Мимић, произлази да је буџетски суфицит 4,442 милијарде динара. Након корекције буџетског суфицита за утрошена средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине

Бранислав Митровић, Драгана Калиновић и Светлана Селаковић

добија се износ од четири милијарде 387,7 милиона динара, што је и укупан резултат пословања. Предложено је и да се овим суфицитом покрију сви дефицити из претходних година у износу

од 4,364 милијарде динара, а да нераспоређени вишак прихода и примања од 23 милиона динара буде пренет за покрића дефицита, ако их евентуално буде у овој години.

В. К.

САВЕТОДАВНИ ДАНИ СА МАКЕДОНИЈОМ И АУСТРИЈОМ

Странке веома задовољне

Београд и Ниш су ове године први пут угостили стручњаке из македонског Фонда ПИО на Међународним саветодавним данима, 7. и 8. априла. Корисници и осигураници који су тим поводом дошли у Службу 1 Филијале за град Београд и дан касније у Филијалу Ниш, били су у највећем броју задовољни добијеним информацијама и саветима, а домаћи и македонски саветодавци сложили су се да је све протекло у најбољем реду и да је сарадња била веома добра.

Георги Василев, који је по савет дошао због проблема у вези са достављањем потврда о животу, био је задовољан организацијом ових саветодавних дана.

– Добио сам све потребне информације и мислим да би било добро да се овако нешто организује макар једном годишње – рекао је господин Василев.

Снежана Бојаровски се нашим и македонским правницима обратила због привременог

Аустријски и српски стручњаци одговорили на мноштво питања и у Шапцу

се обично интересовале како могу да утврде стаж остварен у Македонији, односно који су услови за остваривање права на пензију.

– Честа питања била су у вези са привременим решењима, па смо упознали странке са тим који су то кораци да се одлучи о коначном износу пензије. Би-

донском фонду, да би се пензија редовно исплаћивала – објаснила је Катерина Цонева.

Саветодавни дани који су са македонским стручњацима одржани у нишкој филијали били су такође веома добро организовани и све је, како кажу, протекло беспрекорно.

Април је већ традиционално резервисан за дане разговора са Аустријом. Ове године одржани су 21. априла у Шапцу и 22. у Београду. Поред два домаћа саветодавца, за координацију и додатну правну помоћ био је задужен Предраг Марковић, шеф Одсека за ПИО у Одељењу за остваривање права из ПИО по међународним уговорима.

– Странке су највише занимали услови за остваривање права на пензију у Аустрији, затим могућност повраћаја доприноса, као и регулисање стажа, пошто у Аустрији постоји проблем утврђивања стажа пре 1972. године, јер до тада није обрађиван кроз електронски систем – навео је Предраг Марковић.

О успешности Саветодавних дана, наравно, највише говоре задовољни корисници и осигураници. Драгослав Селак долази редовно, већ неколико година.

– Веома сам задовољан овом врстом услуге, а од децембра сам у пензији, па сам дошао због неспоразума у вези са достављањем потврде о животу – објаснио нам је господин Драгослав.

Помоћ саветодаваца потражио је и брачни пар Лилић.

– Примамо аустријску пензију и занима нас здравствено осигурање. Први пут смо сада дошли и задовољни смо добијеним информацијама – рекли су Нада и Србо Лилић.

Дани разговора са Аустријом организују се од 2010. године, када је само Аустрија била домаћин. Од 2011. одржавају се паралелно, два пута годишње, једном у Србији и једном у Аустрији.

– Могу да кажем да је традиционално велико интересовање и добар одзив странака. Ове године смо за домаћина први пут одабрали и Шабац, где живи доста људи који имају стаж остварен у Аустрији, и то се показало као веома добра идеја. Наиме, Филијала Шабац је сјајно организовала и одрадила овај посао, на челу са директорком Иванком Берић, која се баш потрудила да људи буду информисани о одржавању дана разговора. У Београду је стандардно било све како треба, са колегама из Аустрије је већ ухотаната пракса, а готово све странке су попуниле анкету за мерење задовољства корисника, у којој су изразиле своје задовољство – нагласила је Александра Банић, саветник директора Фонда ПИО и шеф тима задуженог за организовање међународних саветодавних дана.

В. Кадиф

Разговори са Македонијом успешно организовани

решења о пензији и непотврђеног стажа који је стекла радећи у Нишу у фирми чије је седиште у Македонији.

– У суштини сам задовољна, саветодавци из оба фонда су били коректни и љубазни – прича госпођа Снежана.

Један од домаћих саветодаваца била је Бранкица Бабић, шеф Одсека за остваривање права из ПИО у Служби 1 Филијале за град Београд. Она нам је рекла да је сарадња са македонским колегама била веома добра, а такође и са странкама, које су

ло је и странака које још нису утврдиле стаж у Македонији, па смо их упутили за подношење захтева за утврђивање стажа – рекла је Бранкица Бабић.

Заједно са Бранкицом, савете и информације странкама је давала Катерина Цонева, референт за решавање права у првостепену поступку у Филијали Скопље, која је посебно истакла проблем неблаговременог достављања потврда о животу.

– Потребно је два пута годишње, у марту и октобру да доставе уверење о животу и маке-

РАЗГОВОРИ ОРГАНА ЗА ВЕЗУ РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ И СРБИЈЕ

Решена спорна питања

Мирслав Мирјић

Крајем марта, делегација коју су сачињавали представници Завода за социјално осигурање и Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање путовала је у Љубљану, где су одржани разговори са представницима Завода за пензијско и инвалидско осигурање Словеније. Разговори органа за везу две земље одржавају се редовно од када је почело спровођење споразума о социјалном осигурању и то представља уобичајену праксу не само у односима Републике Србије и Републике Словеније, него и са другим државама са којима постоје закључени споразуми.

На разговорима су размењене информације о променама у законским прописима у обе државе у периоду након претходних разговора, а који су одржани у Београду, у марту 2013. године. Разматрана су спорна питања која су уочена у спровођењу Споразума и која се, најчешће, односе на конкретне ситуације у предметима појединих осигураника које нису у потпуности дефинисане одредбама Споразума и за које је потребно постићи договор како би се обезбедило једнообразно поступање и у будућим сличним ситуацијама. Такође, размењени су подаци у вези са исплатом пензија, радом органа вештачења оба носиоца осигурања, а постигнут је и договор о електронској размени података. Циљ разговора органа за везу је унапређење сарадње између носилаца осигурања, стварање предуслова за успешну комуникацију и размену информација у свакодневном раду, а пре свега унапређење услуге која се обезбеђује свим осигураницима који су, осим у Републици Србији, радили и у некој другој држави, како би се максимално искористило постојеће међународних споразума и омо-

гућило да сви осигураници могу да остваре права која им припадају по законодавствима других држава, а која им не би била доступна без споразума. Као и увек до сада, разговори са колегама из Словеније протекли су у радној и пријатељској атмосфери, а њиховим резултатима посвећујемо следеће редове.

Представници словеначког Завода описали су проблеме са којима се сусрећу, а који су у већој или мањој мери познати и српским пензионерима. Демографска ситуација у Словенији је све лошија и однос пензионера и осигураника је све неповољ-

јер им је право утврђено у периоду након изласка Словеније из СФРЈ, а пре почетка примене Споразума. Закључено је да су, у највећем броју, овакви поступци окончани и да се исплата пензија врши редовно. Посебна пажња посвећена је пензионерима за које је утврђено да су у периоду непостојања међудржавног споразума остварили пензије у обе државе при чему су обе пензије одређене на основу потпуно истих, или делимично истих периода осигурања. Како овакве ситуације нису у складу са прописима обе државе, разматрани су и начини њиховог разрешења.

Са сусрета у Љубљани

нији. Број осигураника у Словенији се шест година узастопно смањује, док број корисника пензије расте. У 2014. години није било повећања пензије, док је за 2015. годину повећање планирано, али се тек очекује одређивање средстава у буџету и након тога одлука о проценту повећања. Уз јунске пензије, планирана је исплата и годишњег додатка, што је информација која ће сигурно обрадовати све кориснике словеначких пензија.

У току разговора, постигнута су договори у вези са свим спорним питањима која су обе стране уочиле у претходном периоду, а посебна пажња посвећена је ситуацијама које су произашле из такзваних прерачуна пензија, односно у поступцима вођеним по службеној дужности за пензионере који су примали пензију и за стаж навршен у другој држави,

Наравно, овакви случајеви нису чести и у већем броју су поступци већ окончани, а преостали поступци ће се убрзати како би се умањили преплаћени износи пензија, а у чему ће помоћи и постигнут договор о електронској размени података.

Овај договор представља доказ како модерне технологије могу на прави начин да се употребе у циљу побољшања услуге за све осигуранике и кориснике права на пензију на које се међународни споразум односи. Сви корисници пензија из Словеније који живе у Србији имали су обавезу да једном годишње, или на тражење иностраног носиоца, овере и доставе потврду о животу да би им се пензија несметано исплаћивала. Иако се не ради о значајној обавези, она је ипак представљала одређену сметњу, поготово корисницима који су

лошијег здравља, или су често на путу. Такође је представљала и одређен трошак, нарочито за оне кориснике који из друге државе примају релативно мале износе пензија. Први корак у електронској размени података представљаће размена информација о смрти корисника пензија, чиме ће бити омогућено да корисници пензија убудуће не морају да достављају потврду о животу. У наредном периоду, планирана је и електронска размена свих података који се сада размењују писаним путем, на одговарајућим образцима, чиме ће се знатно умањити трошкови оба носиоца осигурања, али и убрзати поступци остваривања права на пензију јер ће се путовање информација између две државе одвијати неупоредиво брже у односу на досадашњу комуникацију поштом.

При склапању договора о електронској размени података, нарочито се водило рачуна о поштовању сигурности личних података и договором је предвиђено да се у том погледу обавезно примењују законодавства обе државе, а како је Република Словенија чланица Европске уније, то практично значи и примену стандарда које ЕУ поставља у погледу заштите података о личности. На овај начин, спречиће се свако неовлашћено приступање личним подацима па корисници услуга немају ни најмањи разлог за бригу, јер се ни у будућности иностраним носиоцима осигурања неће омогућавати приступ било ком личном податку који није неопходан за вођење и окончање поступка по захтеву осигураника. О почетку спровођења овог веома значајног договора, као и о свим даљим корацима, заинтересовани грађани ће бити благовремено обавештени.

У наредном периоду представници РФ ПИО већ имају договорене сусрете са колегама из других држава, а наредни сусрет са представницима словеначког Завода договорен је за 2017. годину, када ће се разговори одржати у Београду.

Мирслав Мирјић

Фалсификат или оригинал

Како да разликују кривотворене производе од правих, Крагујевчанима су у Тржном центру „Крагујевац Плаза“ показали тржишни инспектори. Ова едукативна акција била је део кампање „Фалсификати коштају више, купујем оригинале!“, коју спроводе Сектор тржишне инспекције Министарства трговине Републике Србије, Француска међународна техничка агенција и Делегација Европске уније у Србији.

Уз необично ниску цену, знак да је роба фалсификат обично је и то што нема декларацију и посебно паковање. Када је о обући реч, лош квалитет и вештачки материјали такође су важни показатељи. Фалсификована техничка роба може бити посебно опасна. Инспектори зато саветују потрошачима да обрате пажњу на знак усаглашености који треба да се налази на паковању. Међу кривотвореном робом, осим обуће, одеће и технике, често су и прехранбени производи и пића, али и лекови и играчке. Због ризика које пред-

стављају по здравље, ови артикли заправо су скупљи од оригиналних, упозоравају у Тржишној инспекцији и апелују на грађане да их не купују, односно да пријаве уколико их примете.

Признања „28. април“

Поводом обележавања Дана безбедности и здравља на раду, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Александар Вулин, уручио је признања компанијама и предузетницима за преданост вредностима безбедности и здравља на раду.

Прво место у категорији за предузетнике са мање од 250 запослених и Повеља „28. април“ припали су „Rapp Zastava Winches д.о.о“ из Грабова, док су прво место у категорији за предузетнике са више од 250 запослених поделили „FCA Србија“ из Крагујевца, концерн „Бамби“ из Пожаревца, „Грундфос Србија“ из Инђије и „Таркет д.о.о“ из Бачке Паланке.

Посебна признања за преданост вредностима безбедности и здравља на раду уручена су компанијама „Хемофарм“ и „Лафарж БФЦ“ из Беочина. На традиционалној церемонији, уручене су и плакете и похвалнице „28. април“.

Дванаеста Ноћ музеја

divani oči u noći
16. MAJ • 15

Овогодишња, дванаеста Ноћ музеја биће одржана у целој Србији у суботу, 16. маја. То је најпосећенија манифестација у области културе, која се на популаран начин бави музејима и културном баштином.

Ноћ музеја је уједно део европске Ноћи музеја чијој се иницијативи Србија прикључила 2006. године.

Тематски, 12. Ноћ музеја имаће два смера: један ће бити посвећен обележавању важних годишњица, а други ће бити усмерен на едукацију најмлађих. Ове године Ноћ музеја скренуће пажњу на рат виђен очима цивила, као и на борбу против рата, али уметношћу и стваралаштвом, а за малишане ће, по узору на европске престонице, бити осмишљена специјална „Дечја тура“.

Нови Сад: музејска конференција

Више од 90 музејских професионалаца и стручњака из области културне баштине са подручја западног Балкана и других делова Европе учествовало је средином априла на трећој регионалној музејској конференцији у Новом Саду. Конференцију је организовала Балканска мрежа музеја и Фондација „Културно наслеђе без граница“ у сарадњи са Музејом Војводине, а Шведски институт и шведска влада су је финансијски подржали.

Циљ конференције био је да се ојачају индивидуални и институционални капацитети музеја и да се музеји у региону охрабре и инспиришу на заједнички рад. Главни предавачи били су међународно признати музејски стручњаци Нат Едвардс, Стефан Ален и Мајкл Телор, затим проф. др Томислав Шола, као и призната уметница Ана Виола Халберг.

Крагујевац: нови домови за угрожене у клизиштима

Породицама из Крагујевца чије су куће уништене у клизиштима 2006. године уручени су кључеви нових монтажних стамбених објеката у насељу Денино брдо.

Од петнаест завршених кућа, дванаест је примило породице из насеља Горња Сабанта, Белошевац и Трмбас, чији домови су постали неупотребљиви услед акти-

вирања клизишта. Куће су површине од 37 до 63 квадратна метра, у зависности од броја чланова домаћинства, и остају у власништву породица.

Изградња петнаест стамбених објеката коштала је 25 милиона динара а финансирана је из републичких средстава, док је плацево обезбедила локална самоуправа.

Просечна плата у марту 43.121 динар

Просечна нето зарада исплаћена у марту 2015. године износи 43.121 динар. У поређењу с просечном нето зарадом исплаћеном у фебруару 2015. године, номинално је виша за 0,9, а реално за 0,2 одсто.

Просечна бруто зарада исплаћена у марту 2015. године износи 59.141 динар. У односу на просечну бруто зараду исплаћену у фебруару, номинално је виша за 0,3 и реално нижа за 0,4 одсто.

Просечна нето зарада исплаћена у марту ове године номинално је нижа за 0,8 одсто, а реално за 2,6 процената од просечне зараде без пореза и доприноса исплаћене у марту 2014. године.

Просечна бруто зарада исплаћена у марту 2015. године номинално је нижа за 1,1, а реално за 2,9 одсто од просечне зараде исплаћене у марту прошле године.

Нове основице од 1. маја

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање подсећа грађане који сами плаћају допринос за пензије по члану 15 Закона о ПИО да од уплате за мај 2015. важе нове основице осигурања које су у односу на претходни период ниже за 10,06 одсто (због усклађивања са кретањем зарада у претходном кварталу).

Грађани могу да се одреде за једну од 13 основица осигурања, независно од стручне спреме коју имају. По Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, најнижа основица износи 35 одсто просечне републичке зараде из претходног тромесечја, што је 20.109 динара, а највиша пет просечних плата, односно 287.265 динара.

Допринос за пензијско и инвалидско осигурање је 26 одсто, што значи да ће се месечни издатак кретати у распону од 5.228,34 до 74.688,90 динара. Ови износи примењиваће се за уплате доприноса за мај, јун и јул 2015. године.

Основица осигурања	Допринос месечно
20.109	5.228,34
22.981	5.975,06
31.025	8.066,50
37.344	9.709,44
45.962	11.950,12
49.984	12.995,84
66.071	17.178,46
72.965	18.970,90
89.052	23.153,52
114.906	29.875,56
172.359	44.813,34
229.812	59.751,12
287.265	74.688,90

Стипендије за најбоље студенте

Општинско веће у Блацу донело је закључак о додели стипендија најуспешнијим студентима из ове средине за школску 2014/15. годину. Годишњу стипендију у износу од око три и по хиљаде динара добијаће 47 студената наредних десет месеци.

Највећи број стипендија добили су студенти факултета чија занимања су неопходна овој средини.

Погребни трошкови

Накнада погребних трошкова која се исплаћује породицама преминулих пензионера или ономе ко је платио сахрану, у априлу, мају и јуну ове године износи 34.745 динара. Наведена накнада односи се на кориснике пензија свих категорија. Захтев за исплату накнаде са детаљима о потребној документацији може се наћи на сајту Фонда ПИО (www.pio.rs) у менију Обрасци или на шалтерима филијала и испостава РФ ПИО.

НСЗ: старији од 50 година најбројнији

На евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ) крајем фебруара 2015. највише је било лица са средњим образовањем – 54,9 одсто, затим са вишим и високим (28,2 одсто), док је неквалификованих и полуквалификованих било 16,9 одсто. Када је реч о структури незапослених према годинама старости, младих до 30 година у потрази за послом било је 24,5 одсто, а лица старијих од 50 година – 27,8 одсто.

Велика повеља за екологију

Поводом обележавања 22. априла, Дана планете Земље, чајетинској општини је уручена Велика повеља „Зелена планета“. Ово признање – за учињено добро природи – сваке го-

марне селекције отпада под називом „Отпад није смеће“. Признање се једном годишње додељује појединцу, друштву или организацији за изузетне резултате у заштити и

дине додељује Друштво стручњака еколошких наука Србије. Стручни жири је за лауреата прогласио ову општинску самоуправу за веома успешно реализован пројекат при-

афирмацији очувања животне средине протеклих неколико година.

Пројекат је финансијски подржала Европска унија, а Чајетина га је реализовала у сарадњи са Ужицем.

ОДМОР И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ЗА НАЈСТАРИЈЕ

Уз попусте и на рате

Ближи се време одмора, па сада већ традиционално „Глас осигураника“ за најстарије истражује које су најповољније могућности за одлазак на одмор, у неку од бања Србије, на планину или негде на море.

Фонд ПИО већ годинама има склопљене уговоре са већином бања Србије, који пружају могућност пензионерима да одмор и рехабилитацију плате на рате, путем административне забране. У највећем броју случајева ради се о шест месечних рата, али има и оних који нуде могућност отплате на девет, односно 12 месеци.

У табели су приказане цене такозваног беодана који подразумева пун пансион, дакле три оброка дневно, смештај у двокреветној соби и терапије. Зависно од бање, број терапија које спадају у беодан креће се од једне до четири, лекарски специјалистички преглед је углавном укључен у цену беодана, а неки бањски центри нуде и додатне рекреативне садржаје.

Плаћање путем административне забране, односно одбијање месечне рате од пензије, функционише тако што након заказивања жељеног термина у бањи и догово-

ра о врсти смештаја и терапијама, пензионерима на кућну адресу стиже образац из бање, који је потребно оверити у филијали Фонда преко које примају пензију, и затим

Цене беодана у двокреветној соби

1.	Специјална болница за рехабилитацију „Боро Шкорић“, Бања Бадања Беодан: 1.480 динара у мају, 1.580 у јуну, 1.680 динара у јулу и августу. Плаћање на три рате чековима грађана	015/863-190
2.	Завод за специјалну рехабилитацију „Агенс“, Матарушка бања Беодан: 2.850 динара. Плаћање на шест месечних рата.	036/5412-124
3.	Завод за превенцију, лечење и рехабилитацију болести крви, Ивањица Беодан: 2.500 динара (у јулу и августу 2.600 динара). Цене обухватају и коришћење рекреативних садржаја (базен, сала за стони тенис, теретана, свакодневно организоване шетње, излети). Плаћање на шест до 12 рата, у зависности од дужине боравка и висине пензије.	032/662-261 032/661-690
4.	Специјална болница за рехабилитацију „Јунаковић“, Апатин Беодан: 3.030 до 3.630 динара, на шест рата за седам и више дана боравка. За готовинско плаћање цене су нешто ниже – од 2.750 до 3.298 динара.	025/772-311
5.	Специјална болница „Сокобања“, Сокобања Беодан: двокреветна соба 2.600 динара плус боравишна такса и осигурање 74 динара. Плаћање на 12 месечних рата.	018/830-367
6.	Специјална болница за рехабилитацију „Бања Ковиљача“, Бања Ковиљача Беодан: од 3.900 до 5.200 динара. Плаћање на шест месечних рата.	015/818-270
7.	Завод за специјализовану рехабилитацију „Термал“, Врдник Беодан: 3.810 динара плус 1.500 динара за први лекарски преглед. Плаћање на шест месечних рата.	022/465-586
8.	Завод за специјализовану рехабилитацију „Гејзер“, Сијаринска бања Беодан: од 16. маја 2.760 динара, а од 1. јула 2.830 динара. Плаћање на шест месечних рата.	016/895-128
9.	Специјална болница за рехабилитацију „Бујановац“, Бујановачка бања Беодан: 2.500 динара плус 60 динара боравишна такса. Плаћање на шест месечних рата.	017/7651-292
10.	Завод за специјализовану рехабилитацију „Гамзиград“, Гамзиградска бања Беодан: 3.030 динара. Плаћање на шест месечних рата.	019/450-447 019/450-444
11.	Завод за специјализовану рехабилитацију „Бања Кањижа“, Кањижа Беодан: 4.000 динара у мају, 4.500 од 1. јуна. Плаћање чековима грађана на три месечне рате.	024/875-357
12.	Специјална болница за ортопедска, коштаноглобна и дегенеративна обољења „Рибарска бања“ Беодан: 3.890 динара до 4.640 динара. Плаћање на шест месечних рата.	037/865-270
13.	Специјална болница за неуролошка обољења и посттрауматска стања „Др Боривоје Гњатић“, Стари Сланкамен. Беодан: 2.560 динара. Уколико је пацијенту потребна помоћ другог лица, комплетан беодан износи 3.150. Плаћање на шест месечних рата.	022/2591-077

га послати у бању. Да би се пријавили на рецепцији изабраног бањског одмаралишта, потребно је, уз личну карту, да приложи последњи чек од пензије, и након тога одмор или опоравак може да почне.

Када је о попустима реч, туристичка агенција која се посебно брине о најстаријима јесте „Треће доба“, која, као и до сада, за пензионере обезбеђује посебне погодности.

– У понуди имамо, као и претходних година, велики број бања, у којима пензионери

могу боравити по повољнијим ценама од оних комерцијалних. У хотелу „Моравица“ у Сокобањи, на пример, цена беодана је нижа за 15 до 20 одсто у односу на редовне цене, у Бањи Јунаковић за око 10 одсто – објашњава Снежана Ристовски, руководица туристичке агенције „Треће доба“.

Уколико преко „Трећег доба“ пензионери одседну у хотелу „Термал“ у Врднику, цена беодана биће нижа за 400 до 500 динара у односу на редовну цену, а око 300 динара

мање дневно платиће уколико се одлуче за одмор и рехабилитацију у Пролом и Луковској бањи.

– Попусте за пензионере имамо и када је реч о одмору на мору, а посебно бисмо издвојили Чањ и Прчањ. Поред наших клијената пензионера, попусти се односе и на чланове њихових породица, а плаћање се може вршити на шест месечних рата, путем административне забране или чековима грађана – додаје Снежана Ристовски.

„Треће доба“ у понуди има и апартмански смештај у Грчкој, у регији Солуна и Халкидикија, а иако у овом случају не постоји посебан попуст за пензионере, цене су, како истичу, приступачне.

Туристичка агенција „Рекреатурс“ посебно за пензионере одобрава попуст у односу на редовне цене, за боравак у објектима ове агенције. Тако пензионери по ценама повољнијим за 13 одсто могу да се одмарају у Врњачкој Бањи у одмаралишту „Слатина“, у Великом Градишту у одмаралишту „Сребрно језеро“, у хотелу „Олга Дедијер“ на Копаонику, а када је море у питању, на располагању су им Чањ и Рафаиловићи. Плаћање је могуће на шест месечних рата до краја године, путем административне забране, али и чековима грађана. **Весна Кадиф**

Цене беодана у двокреветној соби

14.	Институт за рехабилитацију „Селтерс“, Младеновац Беодан: од 3.200 до 4.300 динара (боравишна такса је 146 динара по дану). Плаћање на 12 месечних рата.	011/824-1425 011/823-6898
15.	Институт за превенцију, лечење и рехабилитацију реуматских и кардиоваскуларних болести „Радон“, Нишка бања. Беодан: 3.932 динара. Плаћање на шест месечних рата.	018/502-046 018/502 010
16.	Специјална болница за лечење и рехабилитацију болести органа за варење и шећерне болести „Меркур“, Врњачка Бања Беодан: у мају и јуну 4.570 динара, а у високој сезони (јул, август, септембар и октобар) 4.945 динара плус боравишна такса 150 динара. Плаћање на шест месечних рата.	036/611-624
17.	Завод за специјализовану рехабилитацију дегенеративног реуматизма и посттрауматских стања „Врањска бања“ Беодан: 2.700 динара плус 130 динара за боравишну таксу и осигурање. Плаћање на шест месечних рата	017/546-284
18.	Специјална болница „Русанда“, Меленци Беодан: 2.700 до 3.200. Плаћање на девет месечних рата.	023/731-050 023/732-152
19.	Специјална болница за лечење прогресивних мишићних и неуромишићних болести, Нови Пазар Беодан: 2.600 до 2.900 динара. Плаћање на шест месечних рата	020/371-559
20.	Специјална болница за плућне и очне болести и туберкулозу „Озрен“, Сокобања Беодан 2.500 динара. Плаћање на шест месечних рата	018/830-616 локал 149
21.	Природно лечилиште „Бањица“, Сокобања Беодан: до 1. октобра 2.900 динара. Плаћање на шест месечних рата.	018/830-224
22.	Специјална болница за рехабилитацију „Пролом бања“, Пролом бања Беодан: 4.100 динара у мају, 4.200 у јуну, 4.300 у јулу, августу и септембру. Плаћање на шест месечних рата.	027/8388-111
23.	Специјална болница за рехабилитацију „Горња Трепча“, Чачак Не постоји класичан беодан, већ се цене одређују индивидуално, у зависности од врсте смештаја и терапија. Плаћање на шест месечних рата.	032/822-063
24.	Луковска бања, беодан: мај 4.110 динара, јун 4.210 динара, јул, август и септембар 4.310 динара, са четири терапије и коришћењем базена. Плаћање на шест месечних рата	027/385-999

Табелу приредила: В. Кадиф

ЈАВНИ ПОЗИВИ НСЗ ЗА СУБВЕНЦИЈЕ У ЗАПОШЉАВАЊУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Средства за приватни сектор

Национална служба за запошљавање расписала је десет јавних позива, конкурса, ради доделе субвенција за отварање радних места и поспешивање запошљавања у Републици Србији. Циљ конкурса је реализација плана и мера активне политике запошљавања предвиђених Програмом рада НСЗ за 2015. годину. Планом ће бити обухваћено 25.000 људи. Зоран Мартиновић, директор НСЗ, нагласио је да

су ове субвенције искључиво намењене приватном сектору.

– Програм самозапошљавања је једна од најважнијих мера за развој малог предузетништва, а за будуће предузетнике држава ће обезбедити по 160.000 динара, односно 200.000 динара за особе са инвалидитетом. Приоритет ће имати млађи од 30 година и старији од

50 година, технолошки вишкови, припадници ромске националности и особе са инвалидитетом – детаљније је објаснио директор Мартиновић.

Расписани су следећи јавни позиви: за учешће у финансирању програма обуке на захтев послодавца, за реализацију програма стицања практичних знања, за реализацију програма „Стручна пракса“, у циљу стицања посебних практичних знања и вештина, као и за реализацију програма

„Стручна пракса“ у циљу стицања услова за полагање стручног испита, затим јавни позив послодавцима за доделу субвенције за отварање нових радних места, јавни позив незапосленима за доделу субвенције за самозапошљавање, јавни конкурс за рефундацију трошкова подршке ОСИ које се запошљавају под посебним условима, затим јавни конкурс за субвенцију зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства, јавни позив незапосленима ромске националности за доделу субвенције за самозапошљавање и на крају, први пут ове године, за доделу субвенције послодавцима за запошљавање незапослених корисника новчане социјалне помоћи.

Сви поменути јавни позиви отворени су до утрошка предвиђених средстава, једино је рок за подношење захтева са бизнис-планом за програм самозапошљавања и јавни позив незапосленима ромске националности за доделу субвенције за самозапошљавање актуелан до 30. јуна.

Заинтересовани могу да добију детаљније информације у свакој организационој јединици НСЗ или позивом на број 0800/300-301 (бесплатни позив из фиксне телефоније), као и на сајту www.nsz.gov.rs и у часопису НСЗ „Послови“ од 1. априла 2015. године.

Мирслав Мектеровић

Три хиљаде незапослених на сајму у Новом Саду

На 16. сајму запошљавања, који су град Нови Сад и новосадска филијала НСЗ заједно организовали 23. априла, учествовало је 69 послодавца са 435 понуђених радних места. Око 3.000 незапослених лица дошло је на овај сајам где су могли директно да разговарају са послодавцима и предају своје радне биографије. Душан Марјановић, начелник Одељења за посредовање у запошљавању и планирање каријере у новосадској филијали, истакао је да је у прошлој години 26,7 посто незапослених људи са евиденције НСЗ, који су потражили посао на сајмовима запошљавања у Новом Саду, посао и добило.

СКУПШТИНА ОПШТИНСКОГ УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ВРБАС

И даље без пословног простора

На Скупштини Општинског удружења пензионера Врбас усвојени су извештаји о раду и о финансијском пословању у 2014. години, а затим и План рада и Финансијски план за 2015. годину.

Мирко Тадић, председник ОУП Врбас, говорећи о раду Удружења у 2014. години,

осврнуо се на проблем пословног простора.

– Услови пословања нашег удружења, које окупља око 10.000 чланова, нису се битно променили од оснивања. Ни дан-данас немамо одговарајући пословни простор већ смо принуђени да га делимо са другом организацијом. Удру-

жење је и поред потешкоћа успело да реализује утврђене обавезе и задатке – истакао је Тадић. Присутнима се обратио и Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, који је говорио о активностима Савеза и о социјално-економском положају пензионера.

У Програму рада ОУП Врбас

за 2015. годину као најважнији задаци истичу се помоћ социјално угроженим члановима, побољшање здравствене заштите и снабдевање чланова гревом и прехрамбеним производима, повећање чланства и други задаци утврђени статутом Удружења.

Драган Кораћ

КРЕДИТ ЗА РАЗВОЈ МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА

За локални развој тридесет милиона евра

Амбасада Италије у Београду, Привредна комора Србије и Национална агенција за регионални развој представиле су 16. априла, у ПКС, програм „Кредит за помоћ малим и средњим предузећима преко домаћег банкарског сектора и подршку локалном развоју кроз јавна комунална предузећа“ који финансира Република Италија. Нова кредитна линија даје још повољније услове него већ успешно реализована прва кредитна линија, вредна 33,25 милиона евра, коју је користило више од 160 малих и средњих предузећа.

Влада Италије сада је одобрила кредит од 30 милиона евра за подршку микро, малим и средњим предузећима и јавним комуналним предузећима, који је међу најповољнијим на српском тржишту. Средства се одобравају по ефективnoj каматној стопи до 4,35 одсто на период до осам година, уз грејс-период до две године.

Најмање 70 одсто појединачног кредита може да се користи за набавку опреме, резервних делова, технологије и индустријских лиценци италијанског порекла, а преосталих 30 одсто за покривање трошкова у земљи – обртних средстава и робе неопходне за реализацију пројекта.

Кредитну линију представили су Марко Леоне, први секретар амбасаде Италије у Србији, и Зоран Тодоровић из Народне банке Србије, а добродошлицу окупљенима пожелели су амбасадор Италије у Срби-

ји, Ђузепе Манцо, државни секретар у Министарству привреде, Милош Петровић, и потпредседник Привредне коморе Србије, Немања Жугић.

Р. М.

ОДРЖАНА КОНФЕРЕНЦИЈА О ЈЕЗИЦИМА МАЊИНА

У потрази за најбољим решењима

Медијско одељење мисије ОЕБС-а у Србији и Центар за развој Радио телевизије Војводине организовали су 16. и 17. априла у Новом Саду конференцију на тему „Језици дигиталне будућности (мањински језици у новом медијском окружењу)“. На конференцији се говорило о позицији, производњи и дистрибуцији медијског садржаја на језицима мањина у светлу нових медијских закона. Такође, циљ је био да се чују очекивања савета националних мањина и индивидуална очекивања припадника националних мањина од јавног медијског сервиса, као и да се добре идеје преточе у препоруке за будућност.

На конференцији су учествовали позвани аутори медијског

садржаја на језицима националних мањина, представници савета националних мањина,

медијских удружења, државне администрације и НВО које се баве медијским садржајима на

језицима националних мањина, као и стручне јавности.

Саша Мирковић, државни се-

кретар у Министарству културе и информисања Републике Србије, подсетио је учеснике при-

ликом отварања скупа да се ова конференција одржава само један дан после званичног пуштања у рад дигиталног сигнала у општини Вршац.

– Ближи се рок изласка државе из медија, што је део новог сета медијских закона који би требало ускоро да буду усвојени. Поред тога, следи и расправа о транзицији јавних сервиса на један нови начин финансирања, где ће се посебно уважавати специфичности какве има РТВ са емитовањем програма на десет језика националних мањина, што је вредно сваке хвале. Зато ова конференција јесте начин да се кроз квалитетан разговор дође до најбољих решења и одговора на актуелна питања – рекао је Мирковић.

М. М.

ДЕМОГРАФСКА СЛИКА ОПШТИНЕ СВРЉИГ

Старост и сиромаштво за бригу

Општина Сврљиг има 14.225 становника а половина њих је старије од 60 година што овај крај сврстава међу најстарије у Србији и Европи. Усамљеност у планинским селима додатно отежава старачке дане између болести и потреба. Поред старости, ту је и сиромаштво које

радно способних људи који су пропадањем фабрика остали без средстава за живот, а запошљавање иде споро. Тако се појавила и радничка сиротиња.

Од 5.000 пензионера око 80 одсто прима најниже пензије, пољопривредне. На крају 2014. године у Сврљигу је било незапослено 1.809 лица.

Незапослени чине 21,91 одсто активног становништва, односно 12,69 процената укупног становништва у општини. И просечна зарада запослених је међу најнижима у Србији. У интересу најсиромашнијих, у овом месту ради и кухиња Црвеног крста са 450 топлих obroка дневно, а ЦК Сврљиг дели и пакете за најугроженије становнике.

Центар за социјални рад општине Сврљиг успешно реализује пројекат

„Помоћ у кући” и свакодневно је на терену шест геронтодомаћица које воде бригу о 200 старих и болесних лица у Сврљигу и сврљишким селима. Овај број је недовољан, али су корисници у селима на обронцима Девице, Сврљишких планина, Рапаља, Старе планине, Мацје главе, Зеленог врха и Сврљига

задовољни радом и залагањем геронтодомаћица, јер су им као најрођеније пошто су њихова деца и рођаци далеко. Директорка Центра за социјални рад општине Сврљиг, Весна Недељковић, каже да геронтодомаћице углавном одржавају хигијену, припремају и набављају лекове за кориснике.

До сада је у овој средини успешно организовано неколико пројеката помоћи ове врсте, у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, локалном самоуправом, Црвеним крстом Србије и Сврљига и Центром за социјални рад општине Сврљиг. При Центру ради и стална Служба за помоћ у кући која је формирана марта 2013. године. Тања Лазаревић из ове службе каже да је ових дана, у сарадњи са Народним универзитетом уз Ниша, тржиштем рада и Центром за социјални рад, шест геронтодомаћица успешно завршило обуку и добило лиценцу за рад.

Грађани свакодневно траже помоћ и од председнице општине, Јелене Трифунковић.

– Жао ми је што је законом ограничено примање нових радника јер су геронтодомаћице преко потребне. Предузимају се многе активности да се стање у овој области побољша, али је мало пројеката које добијамо – каже председница. Она наговештава и могућност постављања покретних апотека по селима да би била боља снабдевеност лековима. Дом здравља „Др Љубинко Ђорђевић” ради уз пуно потешкоћа, јер нема довољно лекара. Ипак, одржава се рад у сеоским амбулантама да би здравствени радници по потреби стигли до сваке куће и пацијента.

Слађана Ђорђевић

је већ узело маха. Само у прошлој години 2.251 лице добило је неки вид услуге овдашњег Центра за социјални рад, а половина њих су жене. (Према узрасту, деца до 17 година 461, млади од 18 до 25 година 158, од 26 до 64 године 1.177, више од 65 година 455 особа.) Социјалну помоћ добија и 725

СКУПШТИНА ГРАДСКОГ УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА СУБОТИЦА

Драгици Лучев нови мандат

На недавно одржаној Скупштини ГУП Суботица усвојен је Извештај о раду за 2014. годину, као и Програм рада Удружења за 2015. годину.

Усвојени су и завршни рачуни ГУП-а, одмаралишта у Сокобањи и Шах клуба „Пензионер”, који су у саставу Удружења, као и предлог Финансијског плана Удружења за 2015. годину.

Осим редовне, том приликом одржана је и Изборна скупштина. Након разрешења досадашњих чланова Извршног и Надзорног одбора, као и Статутарне комисије,

Драгица Лучев је поново изабрана за председника, Бела Беркеш за потпредседника, а изабрана су и 23 нова члана скупштинских тела.

Скупштини ГУП-а присуствовали су и бројни гости, др Ненад Иванишевић, државни секретар у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Јене Маглаи, градоначелник Суботице, Снежана Марић, директорка Филијале РФ ПИО Суботица, Милан Ненадић, председник СП Војводине, Станко Нимчевић, председник ООИР Суботице, као и други.

Д. Кораћ

ЗАЈЕЧАР

Пензионерска олимпијада здравља

У Зајечару тридесет година постоји клуб пензионера „Златна јесен“ који броји око 100 чланова. Ради у оквиру Центра за социјални рад и може се похвалити јако добро организованим и динамичним радом.

Чланови клуба се друже свакодневно у преподневним часовима. Средом је весело поподне уз музику, игру, смех, шалу и послужење. Поред свакодневних активности, у клубу се организују и хуманитарне акције, затим дружења са другим клубовима како из града тако и из других места. Већ је постало традиционално дружење са пензионерима из Крушевца. Са њима организују и заједничке излете. Последњи пут су заједно путовали на Рогљевске и Рајачке пивнице, у манастир Буково и Неготин. Већ почетком маја заказано је дружење у клубу.

Поводом Светског дана здравља, клуб је 7. априла у сарадњи

са Црвеним крстом и Заводом за заштиту здравља, организовао такмичење – олимпијаду

здравља. Учествовало је шест екипа из клубова у Зајечару, а такмичари су се надметали у

шаху, пикаду, плетењу (златне руке), игри парова, а организована је и провера здравственог стања такмичара. Такмичење се завршило у јако веселој атмосфери доделом захвалница, а клуб „Златне јесен“ је освојио прво место. Као организатори, чланови „Златне јесени“ су пре свега желели да све протекне лепо и у позитивној атмосфери како је и било, па је задовољство утолико веће.

И за ову годину Зајечарци имају пуно планова за путовања, дружења и прославе.

Д. Павловић

СРЕМИЦЕ СЕ ПРЕДСТАВИЛЕ НА САЈМУ „ЗЛАТНЕ НИТИ“ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

Ништа без бакиних колача

Дванаести Сајам народног стваралаштва „Златне нити“ одржан је крајем марта у Врњачкој Бањи. Ова манифестација међународног карактера окупила је више од 2.500 учесника и око 3.000 посетилаца. Своје радове представила су удружења из 126 градова, а били су присутни и гости из Палестине, Француске, Аустрије, Црне Горе, Словеније, Босне и Херцеговине.

Захваљујући општини Пећинци и њеном руководству, три удружења из овог краја боравила су неколико дана у Врњачкој Бањи – „Шимановчанке“ из Шимановаца, „Мајка Ангелина“ из Купинова и „Сремице“ из Пећинаца.

Удружење жена „Сремица“ осми пут је у Врњачкој Бањи представило општину Пећинце излажући колаче својих бака. Међу многобројним гостима сајма били су принц Александар и принцеза Катарина којима су „Сремице“ поклониле своје сувенире и разговарале са њима.

Штанд овог удружења је био веома посећен јер су ове вредне жене почастиле госте колачима којих је било у изобиљу.

Вратиле су се препуне лепих утисака и са великим бројем нових пријатељстава.

М. Миловановић

ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА РОМА

Акциони план за ромску националну мањину

У Крагујевцу планирају да се, када је реч о остваривању права, социјалној инклузији, искорењивању дискриминације и маргинализације припадника ромске националности и других мањина, укључе у заједничку израду локалног акционог плана за Роме за период од 2015. до 2018. године. То подразумева њихово укључивање у све сегменте друштва, што истовремено по-

влачи и много бољи животни стандард и очување њихове традиције, културе и језика, истакнуто је на радном састанку представника локалне самоуправе Крагујевца, канцеларије Заштитника грађана, организација цивилног друштва и представника ромских организација, организованог поводом обележавања

Светског дана Рома, 8. априла.

На састанку је позитивно оцењен досадашњи рад градске Канцеларије за ромска питања, која представља пример добре праксе у интеграцији Рома. То потврђује и признање које је Крагујевац добио на међународној конференцији посвећеној положају Рома, одржаној у Будимпешти. Градска Канцеларија за ромска питања својим радом у протеклих девет година повезала је све релевантне институције, а 2013. године формирао је Савет за унапређење положаја Рома, у оквиру којег функциониса пет радних група: за образовање, запошљавање, социјалну и здравствену заштиту и родну равноправност. Оно што је изведено као закључак са радног састанка јесте видљивост и дефинисаност проблема ромске националне мањине, њихово превазилажење израдом трогодишњег локалног акционог плана за Роме са акцентом на укључивање Рома у решавање сопствене проблематике. Од великог значаја за инклузију Рома јесте њихово информисање о правима и увођење у институције, а приоритетна су, свакако, питања становања и запошљавања.

Милош Сантрач

Поводом Светског дана Рома о прошлости али и о тренутним збивањима у ромској култури, а највише о циганској музици разговарали смо у зрењанинском КУД „Петефи“ са Имре Фазекашем, виолинистом у овом друштву.

„Јамура“, део Зрењанина, била је колевка мађарских музичара и солиста. Ту су рођени многи музичари који су знали да свирају на сваком инструменту, мада ниједан цигански свирач није завршио музичку школу. Свакако треба спомети Игнаца Шена, затим су ту његов брат Антал, Јанош, Калман. Многи Зрењанинци не знају да је овде детињство провео чувени Јаника Балаж.

– Ту сам рођен и ја, овде у „Јамури“. Завршио сам средњу школу, радио сам на железници, пропутао Војводину. Одмалена свирам, а у кући чувам инструменте на којима су свирали моји преци – цимбало, брач, виолину и тамбуру. У КУД „Петефи“ смо раније имали и ромски оркестар. Млади, иако талентовани и са слухом за музику, нису заинтересовани за ову нашу праву мађарску ромску музику – каже Имре Фазекаш, жалећи што циганска музика на обалама Бегеја полако изумиरे.

Иштван Прец

ВРШАЦ

Нов сусрет Вршчана и Кикинђана

Побратимство чланова двају општинских удружења пензионера у Вршцу и Кикинди датира од 1988. године посредством њихових културно-уметничких друштава „Пензионер“ и „Сунчана јесен“. Оно је прожето узајамним посетама.

Овог пута сусрет се одиграо у Вршцу. У вршачком Дому пензионера приређен је културно-забавни програм. Заједнички су наступила оба хора – домаћина и гостију. Дириговала је Вршчанка Валентина

Вања Вујовић. Кикиндски ансамбл се представио сплетом буњевачких игара а вокални и инструментални солисти показали су своје умеће.

Добродошлицу су им пожелели председник вршачког Удружења, Петар Вулетин, и председница КУД-а, Љиљана Панић Томашевић. Здравicom су захвалили на гостопримству председник Удружења из Кикинде, Велизар Силвестер, и председница КУД-а, Јела Величков. Размењени су и дарови.

С. З.

У НОВОМ САДУ ОДРЖАН ПЕТИ САЈАМ ПЧЕЛАРСТВА

Два нова производа

Највеће друштво пчелара у Војводини, „Јован Живановић“ из Новог Сада, организовало је, у сарадњи са Градском управом за привреду, и под покровитељством града Новог Сада, пети новосадски Сајам пчеларства „Дани меда“ од 17. до 19. априла. У центру Новог Сада сајам је окупио пчеларе из целе Србије који су изложили пчелиње производе, пчеларску опрему, козметику и препарате на бази меда и пчелињих производа, домаћа вина, лековито вино и чајеве, кондиторске производе, као и рукотворине из домаће радиности.

Миодраг Чупић, председник друштва пчелара „Јован Живановић“, изјавио је да су кроз овај сајам желели да приближе квалитетан мед суграђанима, али и да промовишу два нова производа: фрушкогорски липов мед, који носи заштићену ознаку географског порекла и има маркицу Министарства пољопривреде, што је потврда да је производ високог квалитета, и посебну теглу за мед заштићену у Србији и ЕУ. Теглу је креирао Савез пчеларских организација Србије, који гарантује да је за мед пакован у таквој тегли са одређеним ознакама извршена и контрола квалитета.

Мр Горан Сечујски, члан Градског већа за привреду, отворио је сајам, а одржана су и предавања о нутритивним вредностима меда и његовом благотворном дејству на здравље.

– Пету годину заредом на „Данима меда“ окупљамо се у нашем граду у част пчеларства

Миодраг Чупић и мр Горан Сечујски обилазе излагаче

и меда, производа који називамо храном, али и леком. Захваљујући овом сајму, наш град је, заједно са Фрушком гором, један од најзначајнијих центара пчеларства у Републици Србији, а оно што нас посебно издваја од других региона у Србији јесте да имамо мед са ознаком географског порекла – фрушкогорски липов мед. Пчеларство је очигледно делатност која све више добија на значају, па је све више и младих који се одлучују за пчеларство – истакао је том приликом Сечујски.

М. Мектеровић

АЛЕКСИНАЦ

Шири се круг донора

На пригодној свечаности у здању Скупштине општине Алексинац, двадесетак вишеструких давалаца крви, али и других грађана потписали су изјаву о донирању органа у случају мождане смрти и тиме подржали националну кампању Министарства здравља Србије.

Ову акцију иницирали су вишеструки добровољни даваоци крви окупљени у Клубу „Хумано срце“.

– У име организатора ове акције, морам да изразим задовољство што је велики број Алексинчана потписао изјаву о завештању органа. Наш заједнички циљ је подизање свести о трансплантацији и завештању органа, како би се повећао број донора и смањила дужина чекања на органе, што је веома значајно за пацијенте којима трансплантација представља једини вид лечења. Нека ова наша акција буде путоказ и другим срединама да се укључе у кампању „Продужи живот“ – истиче Драган Јовановић, секретар Клуба добровољних давалаца крви „Хумано срце“.

Акцију потписивања изјава о донирању органа подржали су Скупштина општине, Дом здравља и Општа болница „Алексинац“.

С. Илић

МОКРАЊЕ КОД НЕГОТИНА

Помоћ дијаспоре за поправку амбуланте

Управа Заједнице Срба, односно српска дијаспора у Швајцарској обезбедила је око три хиљаде швајцарских франака за куповину прозора и осталог неопходног материјала као интервентну помоћ за реновирање Здравствене амбуланте у селу Мокрању код Неготина. Донација је уочи Ускрса обрадовала око 300 мештана овог села, из ког је бар дупло више становника на раду у земљама Европске уније.

– Ефекти донације из Швајцарске су већ видљиви. Осети-

ће их наши пацијенти али и ми који радимо у Мокрању. Стигло нам је много тога па смо праник дочекали, такорећи, радно. Хвала нашим људима који су се укључили у ову акцију и дали пример како се брине о родном крају – поручила је др Снежана Маричић, која четвртком своју ординацију, у Служби медицинске рада, замењује мокрањском амбулантом.

Медицинска сестра Невена Димитријевић је већ пуних 25 година свакодневно на радном месту у том крајинском селу.

Познаје људе и њихове проблеме и каже да ће јој рад у селу са претежно старачком популацијом бити много лакши после опреме која је стигла, а обрада око 180 картона редовних пацијената биће лакша и ефикаснија.

У акцију прикупљања средстава помоћи за реновирање амбуланте у Мокрању код Неготина укључили су се, током ускршних празника, и Мокрањци који живе у другим европским земљама.

Ј. Станојевић

СИРОМАШТВО И У ЗЕМЉИ „ПРВОГ” СВЕТА – АМЕРИЦИ

Живот од данас до сутра

Беспарица значи више од пуког одсуства новца, она диктира стварање нове реалности у којој мало места остаје за друге активности, осим преживљавања

Некад нам је нешто слично било незамисливо, чудили смо се и исмевали туђе потрошачке навике, из Немачке и других европских земаља враћали се пуни прича и утисака о „цицијашлуку” и куповини воћа и поврћа на комад. Тако смо то онда видели и лоше разумели.

Данас нам ништа више није необично. И сами, дуго већ, сводимо набавке на најнеопходније, а количине на минимум, док озбиљнији шопинг-подухвати подразумевају јурњаву по хипер-мега-супермаркетима у потрази за снижењима, акцијама, понудама дана, артиклима на екстрапопусту, уз бодове сакупљене суперкартицом... Па све то онда на одложено, на 30, 60, 90, 360 дана. Живот на чек, преживљавање на почек.

Како нам се то догодило, питамо се. Није баш да смо се тек једног јутра пробудили тако драстично осиромашени. Срозавање је ипак трајало, ишло је поступно. У том процесу постепено је отпадало све што личи на сувишан додаток или луксуз, а заправо чини нормалан, квалитетан живот – путовања, изласци, концерти, позориште, биоскоп... На крају крајева у питање је доведена и брига о здрављу, имајући у виду колико коштају поједини

лекови, лекарски специјалистички прегледи код приватника, а стоматолошке услуге свуда. Испада тако да човеку остаје само голи опстанак, од данас до сутра.

Да је живот тежак и све тежи, жале се, чини се, сви. Не само ми и не само наши некадашњи сународници из заједничке државе, а данас суседи из региона, него и грађани већине европских земаља, док нови статистички подаци бележе растућу стопу сиромаштва и у најбогатијим друштвима, у чему парадоксалан пример пружа Америка.

Како изгледа бити сиромашан у Америци? О томе је својевремено, из личног угла, проговорила Линда Тирадо, мајка двоје мале деце, која је једне вечери пре три године на интернет форуму изнела своје искуство

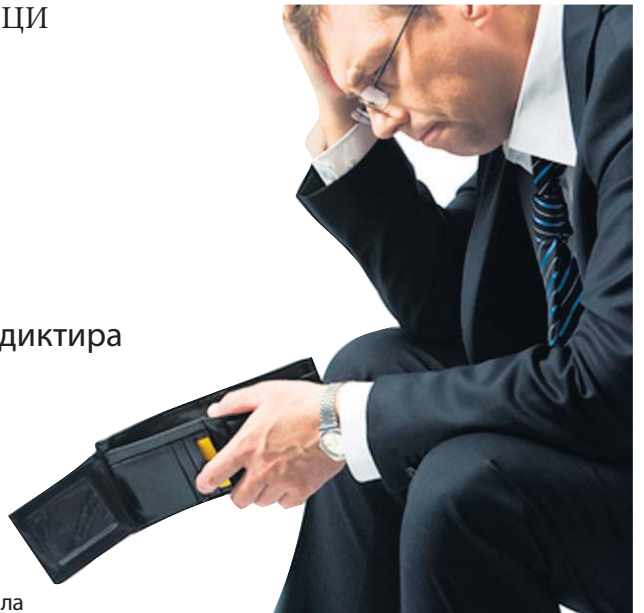
и доживела потпуно неочекиван, невероватан одјек.

Тирадо је поздрављена као глас невидљиве, скрајнуте Америке и преко ноћи постала звезда. У међувремену, неки су јој оспорили аутентичност и оптужили је да је целу своју животну причу исфабриковала како би дошла до новца (истина је да је за кратко време прикупила 60.000 долара прилога), али све то није угрозило њену популарност. Напротив. После многобројних интервјуа и наступа, уследила је и књига објављена јесенас у Њујорку „Како је бити сиромашан у богатом свету”, са занимљивим психолошким описом личности оних без ичега.

Ти људи се непрекидно и неправедно окривљују да су лењи и сами одговорни што немају више, а заправо је у питању пасивност као последица сиромаштва које блокира човекове потенцијале да се покрене и види неку перспективу. „Сиромаштво је тмурно и замагљује ум”, тврди Тирадо. „Сиромашни ништа не планирају на дуже стазе.”

Публицитет и контроверзе око Линде Тирадо нису изненађујући за земљу у којој је „сиромаштво реалност за већи број људи него што постоји спремност да се то призна”. Подаци и расправе о новом америчком класном раслојавању добили су на актуелности прошле године када се навршило пола века од рата сиромаштву који је 1964. године објавио тадашњи председник САД Линдон Џонсон.

У време чувене председничке објаве, сиромашан је био сваки пети Американац (22 одсто), да би у наредној деценији тај постојак био знатно смањен – на 11 одсто. Наредних година је кривуља опет расла и варирала, а 2014. регистровано је 14,5 одсто грађана испод доње границе. Многи од њих су некадашњи припадници средње класе које је рецесија 2008/09. претворила у губитнике и гурнула у бездан из којег ће само појединцима поћи за руком да се извуку.

Званична америчка линија сиромаштва повучена је на 16 долара дневно по особи, што исказано кроз примања четворочлане породице износи 22.000 долара годишње. Међутим, милиони Американаца живе знатно испод наведене црте. Штавише њих 20 милиона, укључујући седам милиона деце, располаже са не више од седам-осам долара дневно, што у случају породице од четири члана значи годишња примања испод 11.510 долара. Глобална граница беде, иначе, стоји на два долара на дан по особи.

Нећемо да поредимо сиромаштво у Индији и Америци, коментарише тим поводом Саша Абрамски, новинар и аутор књига из ове проблематике. У Индији је оно апсолутно, а у Америци немате масовну глад и сличне појаве, али имате неизвесност, несигурност, зависност од социјалних давања, неухрањеност која води у читав низ болести неспоживих са земљом „првог света”, поремећену очекиваност животног века, закочену друштвену мобилност, продубљену неједнакост, изнео је Абрамски за „Ју-Ес њуз”.

Сиромаштво није само пука беспарица, слажу се сви, било да се њиме баве академски или га лично и мукотрпно проживљавају. Уз сву релативност појма и различитост испољавања, осећај блокаде и немогућност искорача из зачараног круга у чијем је средишту само голи опстанак, практично је свуда исти.

У Америци, међутим, посебну позорност изазива чињеница која оспорава њену репутацију земље неограничених могућности у којој свако може да успе, па отуд и кованица о „америчком сну”. Али није више тако или све мање је тако. Ко се роди сиромашан, изгледа да такав и остане износи чак 42 одсто. Школе, запослење, све ће то бити условљено неповољним стартом и готово сваки други млади човек из неког сиротињског предграђа не може да се нада да ће се извући из тог окружења. У њиховом случају, сиромаштво је практично доживотна пресуда.

Д. Драгић

ПРОМЕНЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

Пензионерски „дан ослобођења”

Када је 6. априла британски министар финансија (који тамо има посебно име и посебан положај у влади) изашао пред посланике једног од најстаријих парламената света да би, у посебном ритуалу, представио владин буџет, са највећом пажњом је дочекано оно што је пре тога дуго најављивано: нова правила за пензионере.

Реч је о онима који су за старе дане, за своје пензије, улагали у личне пензијске

удирали због чињенице да би повећана потрошња ових пензионера била значајан стимуланс економији.

Оних који би могли да користе нову погодност је најиме више од шест милиона, а процењује се да је на њиховим рачунима око 300 милијарди фунти, односно 417 милијарди евра.

Нико, додуше, није оспорио да ће се догађати да неки брзо потроше оно што су

сно инвестира поприлична свота која је сада на располагању.

Као специјални ризици наводе се могућности да пензионери одмах врате све своје дугове, да знатне своте поклоне својој деци или унуцима... У сваком случају, велика је изгледност да значајна количина пензионерског новца само промени место: да се из једне финансијске институције пресели у другу.

Улагачи у приватне пензијске фондове добили право да по нахођењу располажу целокупном уштеђевином за старе дане

фондове. Традиционално, они би, кад заврше активни радни век, тим фондом могли да располажу тако што што би годишње могли да повуку одређену своту, износ који је складу са укупном сумом на том рачуну.

По новим правилима, све што су уштедели могу да подигну (и потроше) одједном, па је овај елеменат британске пензијске реформе назван „даном ослобођења”.

Ова одлука је, од тренутка када је најављена, у Британији изазвала велике полемике. Многи су је оценили као погрешну, сматрајући да би пензионери могли да буду неодговорни (према сопственој финансијској сигурности) и све што су стекли потроше, купујући луксузне аутомобиле, станове у Португалији (јер се тамо пензија не опорезује као приход) или одлазећи на прекоморска крстарења.

Министру Џорџу Озборну је пребацивано (судећи према извештајима британских медија – оправдано) да је ово уствари удварање „седим главама” уочи избора заказаних за 7. мај, док су трећи овом потезу апла-

уштедели – па да потом остану без прихода и живе у беду, али већинско уверење је да су користи веће од ризика.

У сваком случају, ово је нека врста експеримента која ће се пажљиво пратити и изван Велике Британије, јер се очекује да покаже како се људи односе према искушењима – а биће их много – како процењују ризике и у којој мери су одговорни према самим себи. Судећи према првим реакцијама, већина ових пензионера не помишља да се одмах посвети распусном трошењу.

Због тога се, без обзира на политичке мотиве, потез Џорџа Озборна сматра одважним, између осталог и зато што доноси раскид са покровитељским уверењем којег су се до јуче придржавале све послератне британске владе – да је држава та која зна шта је за пензионере најбоље.

Постоји, међутим, и опасност да пензионери не буду жртве сопствене неодговорности, већ превараната разних специјалности за које се очекује да ће брзо кренути у акцију, нудећи шеме како да се тобоже уно-

Како год било, овај „дан ослобођења” довешће у слатка искушења само „пензионерску аристократију” у Великој Британији: на другој страни, остаће непромењена суморна реалност да један од сваких шест пензионера тамо живи у сиромаштву, чија су граница прохода који су 60 одсто од просечних. Пензионерско сиромаштво је резултат многих фактора, а пре свега ниских зарада током радног века, дужих периода незапослености или радне неспособности из здравствених разлога.

Британци, поданици Уједињеног Краљевства, имају иначе дугу и занимљиву историју пензија: први професионалци који су почели да примају пензију биле су, 1874, медицинске сестре, следили су их (1890) полицајци, па потом државни чиновници и друге професије на платном списку државе, као што су просветни радници. Прва „старосна” пензија уведена је 1908, и за њу су се квалификовали они који доживе 70 у време када је просечан животни век био – 47 година.

М. Бекин

УСКРШЊЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ У СВРЉИГУ

Малишани најактивнији

Поводом Ускрса, најрадоснијег хришћанског празника, у Сврљигу је одржано низ манифестација чији су носиоци били малишани предшколске установе „Полетарац“ и ученици основне школе, помогнута од родитеља, васпитача, наставника, локалне самоуправе, разних удружења.

Почело је посетом групе предшколаца Удружењу пензионера општине Сврљиг. Од Актива жена овог удружења малишани су добили извезене торбице са ускршњим мотивима и друге поклоне. Акције су се смењивале из дана у дан. У дворишту предшколске установе „Полетарац“ у Сврљигу организована је потрага за ускршњим јајетом. У центру града истог дана организована је продајна изложба дечјих

ускршњих радова, а од прикупљених средстава купиће се нове играчке.

На Велику суботу у порти сврљишке цр-

је Центар за туризам, културу и спорт, а покровитељ општина Сврљиг.

С. Ђорђевић

РУМА

Поклањали за Ускрс

Како то по традицији чине, представници Општинског удружења пензионера у Руми и овог Ускрса обрадовали су кориснике Геронтолошког центра „Срем“ и децу ометену у развоју. Петар Бабић, Јованка Кокир, Стојан Марковић и Милан

офарбале жене у Дому пензионера – каже за „Глас осигураника“ Петар Бабић, председник Општинског удружења пензионера.

У Геронтолошки центар „Срем“ пензионери су дошли на Велики четвртак, у време када су се и кори-

Крстић, руководство организације пензионера у румској општини, поклоне су однели старима на Велики четвртак, а деци на Велику суботу.

– Имамо добру сарадњу са ГЦ „Срем“ и са Центром за социјални рад, тако да смо овога пута однели по стотину офарбаних јаја, колаче и воће и старима и деци. Све смо то купили из наше касе, а јаја су

сници припремали за фарбање јаја. Сви су уживали у дружењу, а представници Општинског удружења пензионера искористили су прилику да обиђу ГЦ „Срем“ и погледају нови и реновиран део установе.

Поклонима за Ускрс били су задовољни и млади и стари, па су у знак захвалности припремили за госте пригодне програме.

Г. В.

КЊАЖЕВАЦ

Прославили Великден

Ускрс је вековима у књажевачком крају био познат као Великден, а фарбана јаја као перашке. И ове године Књажевчани су празновали три дана, углавном у породичном кругу. Биле су организоване и многобројне забаве и такмичање. Јаја су фарбали и корисници Геронтолошког центра и дома старих „Вила Катари-на“ уз помоћ ученика основних школа, као и корисници предшколске установе „Бајка“, да би на Ускрс организовали такмичење и прогласили победника.

Ученици и деца из „Бајке“ гостовали су у Геронтолошком центру Књажевац и приказали своје културно-уметничке програме са фолклором, а станари центра били су и овог пута врло задовољни приказаним програмом. Директор Центра, Саша Игњатовић, каже да су им ученици и деца из забавишта чести гости и да су увек добродошли, јер су овакве посете значајне за кориснике ове установе. На овај начин оплемењује се живот и мења суморна свакодневица старих.

Народно веровање каже да сваки човек када се пробуди на Ускрс треба да протрља образе црвеним јајетом, да би био здрав и румен целе године. Зато се прво обојено јаје чува до идућег Ускрса и зове се чувар куће или стражер, стражник, јер се верује да укућанима чува здравље.

Д. Ђорђевић

ДИЈАМАНТСКА СВАДБА У ПИРОТУ

Заједно шездесет година

Брачни пар Стојановић, Вукица и Јован из Пирота, недавно су прославили 60 година срећног брака. Тим поводом смо их посетили у њиховом стану.

– Велика је срећа и задовољство доживети златну, а тек ди-

јамантску свадбу! Јер то је потврда да је нечији брак складан иако најчешће нема баш идеалних бракова – каже Јован.

Док смо са њим разговарали стиже Вукица са широким осмехом на лицу носећи кафу, а убрзо и тарту, ону свадбену. Све то служи „млада“, у овом случају осамдесетогодишња Вукица, која се придружује разговору. Присећају се давне 1954. године и првог сусрета тада деветнаестогодишње наочите девојке и нешто старијег момка.

Соба у којој седимо сва у гобленима, укусно поређаним, са разним мотивима.

– Све сам то ја везла. Имам их толико да би могла цела моја улица да се прекрије гобленима. Ето, док је мој Јова савесно обављао своје војничке задатке, чувао границу, ја сам везла, хеклала, плела и чувала кућу,

одгајила ћерку Слађану – прича Вукица.

Вукица и Јован су се венчали 20. фебруара 1955. године.

Јован је након одслужења војног рока отишао на једногодишње школовање за подофицира у Пули. Успешно је завршио школу, а онда, живот старешине ЈНА се знао. Најпре је радио у Нишу, а затим у Зајечару, па у Кладову, затим у Дојрану у Македонији, у Охриду пет година, а потом у Пироту, где је пензионисан 1980. године.

Овај лепо јубилеј, дијамантску свадбу, Јован и Вукица су прославили у кафани са педесетак гостију, рођака и пријатеља.

– Била је то жеља ћерке Слађане и унука Иване и Милице, уз подршку зета Ненада – рекли су нам Стојановићи.

Иначе, рекло би се да Стојановиће добро служи здравље, уз неке мале лекарске интер-

Вукица и Јован Стојановић

венције. Јован не зна шта је то стоматолошка ординација. Има сва 32 зуба иако је напунио 87 година. Вукица мало кубури са повишеним крвним притиском, али уз лекове све је, како сама каже, у реду.

Стево Панакијевски

У ПОЖЕГИ „ЗАЈЕДНИЧКА КУЋА” ЗА МЛАДЕ ИНВАЛИДЕ

Простор за богатију активност

Отварањем „Заједничке куће” у реконструисаном објекту, Друштво за церебралну и дечју парализу и плегиче у Пожеги најзад је добило одговарајући простор за дневни боравак и активности чланова овог удружења.

Објект је купљен од донације Хуманитарне организације „Француска народна помоћ”, чиме је коначно решен проблем простора за дневни боравак деце ометену у развоју и особа са инвалидитетом. Ово није прва донација француских пријатеља Пожеги. Највише заслуга за вишегодишњу сарадњу има Пожежанин Драган Котарац, који живи и ради у Француској и тамо сакупља помоћ за Србију. У знак захвалности Пожежани су једној улици у свом граду дали назив Француска улица.

Реконструкција објекта „Заједничке куће” урађена је донацијом Министарства за рад, запошљавање, борацка и социјална питања

Владе Републике Србије, које је обезбедило 1,2 милиона динара. Део новца обезбедила је и пожешка општинска самоуправа.

Уз скромну свечаност, објект су предали на употребу Александар Вулин, министар за рад, запошљавање, борацка и социјална питања, и Милован Ми-

новић, председник пожешке општине. Вулин је том приликом истакао да држава брине о особама са посебним потребама, без обзира на то колико је тешка економска ситуација у нашој земљи. Поручио је да особе са инвалидитетом нису терет наше државе, већ њен део и да

морамо учинити све да се тако и осећају.

Приликом свечаног отварања „Заједничке куће” министар је уручио и телевизор за потребе корисника, који је обезбеђен из донације. После тога је у Скупштини општине Пожега одржан састанак представника министарства, општинских челника и директора ужичког Центра за социјални рад, Фонда ПИО, Филијале НСЗ и Одељења инспекције рада за Златиборски округ.

Друштво за церебралну и дечју парализу и плегиче у Пожеги од оснивања, пре седам година, до данас организовало је велики број активности које су препознате не само у пожешкој општини већ и шире. Организација је развила три врсте услуга социјалне заштите: дневни боравак за децу и омладину ометену у развоју, услугу помоћ у кући и персоналну асистенцију за особе са инвалидитетом.

Милан Павловић

НИШ

Најважније – враћање повластица за превоз

На Изборној скупштини Удружења пензионера више од 50 присутних делегата једногласно је одлучило да досадашњи председник, Мирољуб Станковић, добије нови мандат. За потпредседника је изабран Властимир Гоцић. Нови извршни одбор сада има 13 чланова бираних тако да свака од нишких градских општина има своје представнике. Делегати су усвојили извештај о раду за 2014. годину, као и план активности за ову годину.

Мирољуб Станковић је истакао да је сада најважнији циљ враћање повластица у јавном градском превозу које су крајем прошле године одузете пензионерима, а ново руководство планира и уређење зграде клуба пензионера, где ће поред забаве да се организују и неке занатске услуге.

Током Изборне скупштине, Удружењу пензионера Ниша колективно су се прикључили чланови Гранског удружења пензионера Нис петрол.

Н. Ш.

КУРШУМЛИЈА

Изборна скупштина

Општинско удружење пензионера Куршумлије, које окуља више од 3.200 чланова, одржало је Изборну скупштину. Анализиран је рад у протекле четири године и изабрано ново руководство.

Председник Владимир Јаковљевић у извештају се посебно осврнуо на помоћ социјално угроженим и болесним пензионерима. Истакао је да је само у прошлој години, уз помоћ локалне самоуправе и из сопствених средстава, издвојено 1,5 милиона динара а помоћ је добило око хиљаду чланова. Са таквом праксом наставиће се и убудуће, а помоћ је већ упутила општина која је из буџета за ову годину издвојила 300.000 динара.

Било је, наравно, и дружења и излета. Током протекле четири године организовано је око 60 излета.

– Убудуће морамо још боље и ефикасније да радимо – посебно на збрињавању пензионера са најнижим примањима – рекао је Владимир Јаковљевић који је добио мандат да и у наредном четворогодишњем периоду предводи куршумлијске пензионере.

Ж. Д.

Владимир Јаковљевић

БЕЛЕ ВОДЕ

У европском селу рода

Чланови Удружења пензионера Беле воде посетили су европско село рода Сакуле у Банату. На излету су им се придружили пензионери из многих удружења, од Земуна, Раковице, Видиковца, Церака све до Степојевца. Повод за ово путовање били су „Овчарски дани“, манифестација која се традиционално организује у Сакулама.

Одржане су бројне такмичарске изложбе оваца, крава, овчарских паса пулина и подељене награде. На позорници су се смењивали бројни уметници, а одржан је и базар старих заната, етноизложба народног стваралаштва. Посетиоци су могли да пробају надалеко чувени чобанац и да уживају у посебној атракцији – трци магараца.

Иначе, „Овчарски дани“ се одржавају у оквиру пројекта Банат 22 под покровитељством Европске агенције за реконструкцију и Министарства за финансије Републике Србије

М. Р.

ЧУКАРИЦА

Излет за памћење

Општински одбор Удружења потомака ратника Чукарице организовао је излет за памћење. Прва дестинација било је ловиште у Моровићу, очаравајуће природе. С обзиром на то да се обележавала и годишњица пробоја Сремског фронта посећено је и спомен-подручје где се много тога видело и чуло о многобројним жртвама, а посебно српске омладине. Успут је посећена и родна кућа познатог сликара Саве Шумановића у Шиду чија унутрашњост показује завидну висину стандарда и културу живљења у то време. Последња тачка овог излета био је манастир Привина глава на западним обронцима Фрушке горе који у свом саставу има пет цркава. У њега долазе многи грађани без обзира на верску припадност, а врата манастира су отворена за све добронамернике.

М. Р.

АРАНЂЕЛОВАЦ

Признање „Фортуни“

На свечаности одржаној у Дому омладине у Аранђеловцу, Спортски савез општине Аранђеловац доделио је екипи пензионера „Фортуна“ (Удружење пензионера села Бања) специјално признање у виду плакете и дипломе.

Наиме, четворочлана екипа пензионера (Михаило Миловановић, Гордана Ђерић, Александар Јовановић и Миодраг Весовић) била је свеукупни победник последње Олимпијаде трећег доба у Врњачкој Бањи. Вреднујући спортске резултате за 2014. годину, Спортски савез је препознао квалитет поменуте екипе и потребу популације трећег доба да се рекреативно бави спортом.

Победничка екипа, поред подршке Удружења пензионера села Бања, има друштвену и медијску подршку општине Аранђеловац, а у таквој атмосфери, обећавају, биће још добрих резултата.

М. М.

ТРСТЕНИК

Планинари из 20 градова Србије

Планинарско спортско друштво „Љуктен“ из Трстеника организовало је традиционалну републичку акцију „Пролећни дан планинара“. Петсто љубитеља природе из 20 градова Србије пешачило је 16 км према врху Самар на Гледићким планинама на надморској висини 922 метра. Најстарији учесник ове акције био је Драган Каматовић. Подршку „Пролећном дану планинара“ дали су Министарство омладине и спорта, општински спортски савез и Планинарски савез Србије. После уобичајеног ручка учесници су добили захвалнице, док су припадници Горске службе бринули о безбедности планинара.

Д. И.

Успешни Трстеничани

Седници Скупштине осим руководства и чланова организације пензионера Трстеник присуствовали су заменик председника општине Трстеник, Стеван Ђаковић, као и председници удружења пензионера Врњачке Бање, Расинског, Рашког и Моравичког округа. Председник ОО пензионера Трстеник, Миодраг Стевановић, говорио је о досадашњим активностима.

Миодраг Стевановић

– Урадили смо до сада доста планираних послова, нарочито у вези са набавком и поделом огрева на рате и бескаматним новчаним позајмицама. Обилазимо и непокретне и болесне чланове. Имамо добру сарадњу са локалном самоуправом, домом здравља и осталим организацијама и установама. У нашем клубу редовно се окупљају и друже пензионери, организујемо мерење притиска и шећера у крви, обављају се и офталмолошки прегледи. Организујемо дружења и посете другим организацијама, учествујемо на такмичењима, ове и друге планиране активности наставићемо и даље. Радује нас велико интересовање пензионера за учлањење, месне организације су такође активне али у некима је проблем јер немају простора за окупљање, па ћемо настојати да се обезбеди адекватан простор. Радимо такође и на питању Геронтолошког центра који је одавно потребан старим лицима у Трстенику – рекао је Миодраг Стевановић, председник ОО пензионера Трстеник.

Д. И.

ЉУБОВИЈА

Дружење пензионера Земуна и Љубовије

Педесетак војних пензионера Општинског удружења пензионера из Земуна били су гости Општинског удружења пензионера у Љубовији. Посетили су манастир Светог Николаја Српског у Соко-граду код Љубовије а после уживали у заједничком дружењу.

– Често одлазимо на излете широм Србије, а сада смо први пут у средњем Подрињу. Задивљени смо лепотом овог краја а посебан утисак на нас је оставио манастир Светог Николаја у Соко-граду, као и добродошлица коју су нам приредили љубовијски пензионери – каже Шпиро Безбрадица, председник ОУ пензионера из Земуна.

После домаћинског, срдечног и другарског пријема, земунски пензионери су почашћени и ручком. Госте и домаћине забављао је музички оркестар који је још више улепшао дружење. **М. М.**

ЛАПОВО

Све више чланова

Редовну годишњу скупштину Удружења пензионисаних железничара Лапова, одржану почетком априла ове године, отворио је председавајући, Мића Костић. Затим је председник, Мирослав Николић, прочитао извештај о досадашњем раду удружења, поздрављајући све присутне а посебно

председника Савеза пензионисаних железничара Србије, Радисава Главичића, побратиме из удружења града Београда, председнике удружења из Краљева, Велике Планае, председника општинске организације Раче...

Из извештаја о пословању у 2014. години може се закључити да је удружење остварило видне резултате и да је чланство у сталном порасту. Организованост железничких пензионера преноси се са колена на колена на нове генерације. На скупштини су усвојени План рада и Финансијски план за ову годину. **М. Н.**

Законом штитити права старих

Србија, као и многе друге државе у Европи и свету суочене су са демографским старењем па ће морати да одговоре на бројна питања, а основно је – како осигурати поштовање људских права старијих. То подразумева право на сигурност прихода у старости, право на адекватан приступ здравственим и социјалним услугама, право на слободу избора, на достојанство и рад, али и на безбедан живот, истичу аутори публикације „Увод у старење и људска права старијих у Србији“, која је недавно у Београду представљена и широј јавности.

Подаци пописа из 2011. године указују да је удео старијих од 65 година у укупној популацији 17,4 одсто, док је удео становника преко 80 година 3,5 одсто. Просечна старост у Србији у 2013. години износила 42,4 године. Процес демографског старења у Србији ће се интензивирати: према пројекцијама Републичког завода за статистику, број старијих од 65 година до 2030. године износиће више од 21 одсто, док ће број старијих од 80 година порасти на пет одсто. Поред старења становништва и демографске транзиције, у последњих 60 година демографи и епидемиолози говоре о „епидемијској транзицији“, која се односи на промену у структури водећих узрока болести и смрти које су се

Злоупотребе при склапању уговора о имовини

Истраживана је валидност уговора о доживотном издржавању, уговора о расподели имовине за живота, као и то како старије особе виде свој имовински положај и шта су учиниле са својим имовинским правима. Трећина испитаника бестеретно је пренела имовину на наследнике, за живота, а то значи да немају ништа више од имовине на своје име. Само 11,4 одсто склопило је уговор о доживотном издржавању, док око 20 одсто старих особа не зна да се такав уговор може раскинути. Када је реч о лишавању пословне способности, 19,3 одсто испитаника делимично је лишено пословне способности, а 7,9 посто њих потпуно је лишено пословне способности.

кретале од смањења акутних заразних болести ка повећању хронично незаразних болести (кардиоваскуларне болести, рак, повреде) и дегенеративних болести. Најновија процена показује да у последњих 20 година очекивано трајање живота проведеног у здрављу расте спорије него укупно очекивано трајање живота. Упоређивањем података од пре две деценије и данашњих, уочено је да је тренутна ситуација лошија

рији издржаваних лица, укупно 57,6 одсто.

Економско насиље над старијима један је од најтежих облика старосне дискриминације, а фокус аутора публикације било је и економско насиље које се догађа у породици, окружењу које се у Србији још доживљава као један приватни бастион, као место где држава не треба да се меша, наводи се у публикацији.

Ј. Благојевић

Када жена може у пензију

? Р. Марковић, Београд: **Интересује ме кад стичем право на пензију, пуну или привремену. Рођена сам 11. 11. 1962. године, а почела сам да радим 23. 8. 1983.**

ОДГОВОР: Према одредбама Закона о ПИО, жена остварује право на превремену старосну пензију (са умањењем) у 2015. години када наврши 36 година и 4 месеца стажа осигурања и 54 године и 4 месеца живота. Неопходне године живота и стажа осигурања за остваривање поменутог права сукцесивно се подижу до 2023. године.

По одредбама истог закона, жена у 2015. години остварује право на старосну пензију када наврши 60 година и 6 месеци живота, под условом да има најмање 15 година стажа осигурања. Неопходне године живота за остваривање права сукцесивно се подижу до 2032. године.

На основу података које сте доставили, Ви ћете испунити услов за старосну пензију 2026. године када навршите 64 годи-

не живота, док право на превремену старосну пензију остварујете 2023. године кад навршите 40 година стажа осигурања, под условом да су Вам за све те године редовно уплаћивани доприноси за ПИО.

Наглашавамо да се у стаж осигурања рачуна само онај период за који су плаћени доприноси за ПИО. Из тог разлога саветујемо Вас да проверите евиденцију стажа осигурања, подношењем захтева за издавање листинга стажа осигурања.

На сајту Фонда ПИО – www.pio.rs сви заинтересовани могу да погледају табеларни приказ услова за остваривање права на старосну и превремену старосну пензију. Стога вас молимо да нам више не шаљете таква питања, јер не можемо свима појединачно да одговарамо.

Бенефицирани стаж за камионџије

? П. Анђелковић, Параћин: **Да ли имам право да поднесем захтев за бенефицирани стаж на основу обављања самосталне аутопревозничке делатности?**

ОДГОВОР: Возачи тешких теретних возила носивости преко седам тона, који обављају самосталну аутопревозничку делатност, могу поднети захтев да им се време проведено у обављању аутопревозничке делатности утврди у стаж осигурања који се

рачуна са увећаним трајањем. Захтев се подноси надлежној филијали Фонда ПИО која решењем одлучује о периодима који се рачунају са увећаним трајањем и обрачунава износ доприноса за бенефицирани стаж који треба да се плати.

Спортски стаж

? Ј. Марковић, Зрењанин: **Бавио сам се спортом годинама, играо сам рукомет у локалној лиги. Да ли Закон о ПИО предвиђа неке бенефите за спортисте и које? Да ли могу да остварим нека примања и коме треба да се обратим.**

ОДГОВОР: Законом о спорту („Службени гласник РС”, бр. 24/2011, 99/2011) дефинисано је који спортисти и тренери могу да остваре право на национално признање, награду или стипендију. За доделу националног спортског признања у виду доживотног месечног новчаног примања након навршених 40 година живота надлежна је Вла-

да Републике Србије. С обзиром на то да Фонд за пензијско и инвалидско осигурање није надлежан за одлучивање о додељивању националних спортских признања, тзв. спортских пензија, ради детаљнијег информисања о спортским пензијама и условима за њихово остваривање треба се обратити Министарству омладине и спорта.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА” ОДГОВАРА

Инвалидска пензија и право на рад

? Р. З., Прокупље: **Имам статус пензионера, али сам од марта 2013. године запослен као лице које обавља послове по уговору без уговореног рока трајања.**

Постоје ли законске сметње да и даље радим по истом уговору?

ОДГОВОР: Кориснику инвалидске пензије који се запосли или почне да обавља самосталну делатност, не обуставља се аутоматски исплата инвалидске пензије, већ се он изводи на поновну оцену радне способности. Кориснику се упућује позив за лекарски преглед ради поновне оцене радне способности, а у зависности од оцене органа вештачења, одлучиће се о његовом праву на инвалидску пензију.

Изузетак су корисници инвалидске пензије који обављају привремене и повремене послове, или су ангажовани

по уговору о делу, а за које се не покреће поступак поновне оцене радне способности. Дакле, Ви можете да наставите да радите по уговору о делу као и досад.

Кад је реч о војним пензионерима који су остварили право на инвалидску пензију по основу потпуног губитка способности за професионалну војну службу, они могу да се запосле или обављају самосталну делатност, а да им због тога не буде обустављена исплата инвалидске пензије, нити ће бити позивани на контролни преглед.

Породична пензија

? М. Петровић, Панчево: **Да ли су брачна и ванбрачна деца по смрти корисника или осигураника изједначена у остваривању права на породичну пензију?**

ОДГОВОР: Право на породичну пензију по смрти корисника или осигураника првенствено имају чланови уже породице умрлог осигураника односно корисника права, што су, у смислу Закона о ПИО, брачни друг (искључиво из брачне заједнице) и деца (рођена у браку или ван брака или усвојена деца, пасторчад). Деца рођена у ванбрачној заједници су у својим правима потпуно изједначена са децом рођеном у браку.

Дете стиче право на породичну пензију и она му припада до навршених 15 година живота без обзира на то да ли се школује, а после навршених 15 година само ако је на шко-

ловању. Породична пензија му припада до краја школовања, а најкасније до навршених 20 година живота ако похађа средњу школу, односно до 26 година ако похађа високу школу, с тим што једном годишње доноси потврду о школовању, односно потврду о уписаној години на високошколској установи.

Уколико право на породичну пензију имају деца из више брачних или ванбрачних заједница, одређује се један износ од пензије умрлог корисника, односно од пензије која би умрлом осигуранику припадала у часу смрти, а потом се дели на једнаке делове према броју деце која имају право.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ИСТА СЛОВА	ПЛАНИНА У СРБИЈИ	ПОДСМЕХ	ГАЛАМИТИ	МИРИС	ОСТРВО У ИНДОНЕЗИЈИ	ИМЕ И ПРЕ- ЗИМЕ НАШЕ ГЛУМИЦЕ
РЕКА У БОСНИ							
ИШАРАН КОЦКАСТО							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ДЕО ПРИСТА- НИШТА (МН.) ДРЖАВА У АЗИЈИ						
СТАНОВНИК ПАНАМЕ							
ИМЕ ГЛУМИ- ЦЕ МАНЧИЋ						ОЗНАКА ЗА АЛТ МУШКО ИМЕ	
ОЗНАКА ЗА КАРАТ	СУСЕДНА СЛОВА ВРСТА БРОДИЋА				МЕНДЕЉЕ- ВИЈУМ ЛЕКОВИТА БИЈКА		
ИМЕ РАНИЈЕ ГЛУМИЦЕ РИНЕ				ПОПУТ, НА НАЧИН КРАТКА БЛУЗА			
СИМБОЛ СТРОНЦИЛУ- МА		ГРАД НА ЦРВ. МОРУ ИМЕ ТАРТА- КОВЕРА					
ИМЕ ГЛУМЦА СТАНИЋА							
ИМЕ ПЕВАЧИЦЕ ЦЕКСОН							
НАПАД, НАСРТАЈ							САВЕЗНА АМЕРИЧКА ДРЖАВА
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ГРАД У ИТАЛИЈИ ПОЗДРА- ВЉАЊЕ						
КЛОВН, ЦИРКУСАНТ						ОЗНАКА ЗА НЕПАР МЕСТО КОД ВАРЕША	
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА				АМАТЕР. СТРЕЉАЧ. ДРУШТВО СТО			
ОЗНАКА ЗА ЗАПАД	СИМБОЛ РАДИЈУМА МЕСТО У СЛОВЕНИЈИ				СИМБОЛ ЛИТИЈУМА ЕНГ. ГЛУМ. ДЕЈВИД		
ДРУШТВЕНИ СЕКТОР (СКР.)		ВЕШТАЧКА КОЖЕ ТРОЦИФРЕНИ БРОЈ					
РАСТАЈАЊЕ, РАСТАНАК							
ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТ							
ЖИЧАНИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: костими, артизам, сламање, пор, ран, ивик, ки, јинан, ц, срамота, канити, онолико, јовац, п, ела, акт, зеко, ни, ет, смак, реума, а, о, дека, парола, боравак, браца, сиц, црв

Ширење социјалних права

Организована активност у циљу безбедности радника успоставља се тек почетком 19. века. Развојем индустрије радничка класа је бројно ојачала, али су се услови рада погоршали. Са усавршавањем средстава за рад, а нарочито са „индустријском револуцијом“, број повреда на раду и болести се нагло увећава. Незадовољство условима рада расте и доводи до отворених иступања радника са кључним захтевом за њихово побољшање. Створени су снажни раднички покрети удружења која врше притисак на државу да ове односе правно регулише и обезбеди минималну заштиту радника, а тиме и већу економску стабилност и социјални мир. Од тада почиње интензиван развој заштитног законодавства, ширење социјалних права и стварање међународних организација које увелико доприносе успостављању стабилних система безбедности и заштите здравља на раду.

Признања за Дан безбедности

Управа за безбедност и здравље на раду Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања организовала је традиционалну церемонију обележавања 28. априла, Светског дана безбедности и здравља на раду, и Дана безбедности и здравља на раду у Републици Србији. Прослава је одржана у Дому Војске Србије, а њен циљ је била промоција превенције ради спречавања повреда на раду и професионалних обољења на глобалном нивоу. Међународна организација рада обележава овај дан кроз кампање чији је циљ подизање свести и скретање пажње јавности на проблеме у овој области, уз нагласак на значају безбедности и здравља на раду. Такође, 28. април је Међународни дан комеморације за смртно страдале и повређене раднике који, од 1996. године, синдикалне организације широм света обележавају у знак сећања на све страдале од повреда на раду и професионалних обољења.

У Дому Војске додељена су национална признања у области безбедности и здравља на раду: Повеља „28. април“, Плакета „28. април“ и Похвалница „28. април“.

Ј. О.

Да ли сте знали ...

– да је датум када је полиција починила масакр на Хејмаркету у Чикагу, први мај 1886. године, симболично постао дан радничког отпора капиталистичким експлоататорима? Међутим, Американци га никада нису славили, већ имају свој празник који обележавају првог понедељка у септембру – „Labor day”, односно дан рада.

– да је прва капиталистичка држава која је славила Празник рада била Хитлерова Немачка? Априла 1933. године, непосредно после доласка на власт,

национал-социјалисти су прогласили Први мај „Даном националног рада” и државним празником. Централна масовна прослава приређивана је на аеродрому Темпелхоф.

– да су сви фашисти, осим нациста, забрањивали обележавање овог празника? Бенито Мусолини је у Италији за празник италијанског рада одредио 21. април, када се славио рођендан Рима. И у Португалији је гушен сваки помен 1. маја, а слично је било и у Шпанији где је Франков режим строго прогонио оне који су покушавали да га обележавају.

– да Французи за Први мај пријатељима и родбини поклањају ђурђевак? Поред традиционалних демонстрација, радни Французи, у складу са обичајем који датира још из времена краља Шарла IX, својим најближима,

пријатељима и рођацима поклањају ђурђевак. У Француској се не плаћа порез на продају ђурђевака тога дана, али само под условом да је убран у природи, тј. да није купљен за препродају.

– да се у западној Европи првог маја празнује „Euro-MayDay”, празник који је усмерен на борбу против несигурности? Порекло води из Милана, одакле се проширио на Барселону и на целу Европу, а процењује се да тог дана више од 300.000 људи протестује против несигурности.

– да радници бивших комунистичких држава данас најчешће не организују масовне протесте и демонстрације поводом Првог маја, док

су у капиталистичким државама, попут Француске и Италије, оне редовне и масовне? Код нас је уобичајено да се за Први мај иде на првомајски уранак, у природу, где се уз логорску ватру и дружење обавезно припрема неко јело. У Северној и Централној Европи, ноћ очи првог маја назива се се Валпургина ноћ (по светој Валпурги). То је прослава плодности, приликом које се пева и пије до касно у ноћ и пале се ватре.

Честитка

Сизиф је споро напредовао ка врху, али све је то надокнађивао у повратку.

Човек не живи само да би радио, радио... Он ради да би што човечније живео.

Песмом „Да нам живи, живи рад” честитамо првомајски празник и желимо што бржи опоравак – рада.

Док некима новца никад доста – многима све више „поста”.

Слободан Дучић

Молим за реч

Празник рада млади ће прославити у бироу за запошљавање.

Рад, рад и само рад! Питање: где, где и само – где?

Ако се рачунају и серије, под Турцима смо 510 година.

Младе девојке имају дивне фасаде, мушкарци само чекају да падну.

Доктор ме је питао у чему је мој проблем. Нисам дошао ни до пола, истекло му је радно време.

Кад трговци најаве шок цене, не знам да ли да се радујем или да зovem хитну помоћ.

Просветари поливали министра водом. Мале им плате, нису имали за шприцер.

Ако се не пробудим на време, на првомајски уранак ићи ћу 2. маја.

Пензија је као бикини. Мала је и има два дела.

Дејан Патаковић

Преговори за дипломе

Наш пут у ЕУ се мало одужио, јер ми идемо преко Мале Крне и Сталаћа, са председањем у Лапову.

Вежи коња где ти газда каже, иначе ће га однети паук.

Поскупеле су школарине на факултетима, а о дипломама се још преговара.

Живимо близу границе сиромаштва. Готово да смо прве комшије.

Кад Србин има за пиво и цигаре, нема богатијег човека од њега.

Захваљујући дигитализацији, слика о Србији се поправља у свету.

Кад ми уђемо у ЕУ, не знам на шта ће то да изађе!

Добро нам иде. Још само да нам крене!

Живим од данас до сутра. Тако сам испланирао време.

Зоран. Т. Поповић

Лековите мисли о раду

Ко ради тај и греша. Наши људи воле мало да греше.

Окренуо сам се раду. Нигде никога.

Пребацио је своју норму на послу. Са себе на другога.

Могу да живим у Србији само од свог рада. Лоше.

Не виде му се грешке на послу. Посуо их је новчаницама.

Речи су му ефикасне. Кад би му и рад био такав!

Он је квалификовани нерадник. Научио је на сто начина како да не ради.

Душан Старчевић